

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVII Spalis - October 7, 1982 Nr.38

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

JAV IR IZRAELIS

Paralelės tarp Saigono ir Jeruzalės

Vytautas Meškauskas

'Cia Jeruzalė, ne Saigonas!' - ispėjo Izraelio Krašto Apsaugos ministeris Ariel Sharon, atsikirsdamas į priekaištus seime, kad jo kariuomenės žygiai pakenkė santykiams su Washingtonu. Cituodamas tą pareiškimą N.Y. Times red. narys Tom Wicker samprotavo, kad visų pirma tai turėtų atsiminti pats Sharonas ir jo bosas Beginas. Washingtonas pas juos nepasiuntęs pusės milijonų vyrų kariuomenės ir nebandė juos nuversti. Reagano taikos pasiūlymai ne tik nesumažino Izraelio teisių ir ateities perspektyvų, bet tik pakartojo Amerikos politikos pagrindinius bruožus, kuriais vadavosi buvusios JAV administracijos ir kurių pageidavo net kai kurios Izraelio vyriausybės.

JAV - aiškina Wickeris - Izraeliui buvusios nepaprastai dosnios. Jos pavertusios Izraelį stipriausia Vid. Rytų valstybe. Washingtonas galėjo tikėtis, kad už tokią paramą jam bus atsidėkota bent padoriu elgesiu. Toliau jis išskaičiuoja Izraelio melus pradedant žygiuoti ir žygio metu Libane bei nesilaikymą pažadų. Izraelis padaręs viską, kad sumažintų Reagano ir JAV prestižą arabų tarpe. Kolumnistas baigia:

'Ariel Sharon yra teisus - Jeruzalė nėra Saigonas, bet tai turi prisiminti ne Washingtonas, bet Jeruzalė. Jei JAV neturi teisės iš Izraelio reikalauti satelito paklusnumo, jos vis dėlto galėjo tikėtis, kad Izraelio valdžia nebus tokia militaristinė, diktatūrinė ir nepatikiama, kaip Pietų Vietnamą valdžiusi vyriausybė.'

Man atrodo, kad T. Wicker lygindamas Saigoną su Jeruzale, iš akių išleido vieną faktą, kurį Sharonas galėjo turėti mintyje. Ar Saigonas būtų apleistas, jei JAV gyventų per penkis milijonus vietnamiečių? Ne pabėgėlių stovyklose, bet čia grieždami - vaizdžiai tariant - pirmuoju smuiku? Tokiu atveju, drīstu manyti, Washingtonas neapleistų Saigono, bet kariautų iki pergalės.

To fakto neatsimimus, negali suprasti JAV-Izraelio neraišytos pagalbos sutarties, kurią, nepaisant paskutinių dienų kartaus patyrimo, antradienio spaudos konferencijoje patvirtino pats prezidentas Reaganas.

Sajungose, ypač tarp didelės ir mažos valstybės, visados atsiranda nesusipratimų, nusiuvilimo ir dažnokai pykčio. Mat, šiaip ar taip, diplomatiškai tariant - interesai nesutinka. Sajungom daug padeda,

jei valstybės sieja ne tiek rašyti išipareigojimai, bet kultūrinis palikimas ir pažiūros. Pav., kaip tarp JAV ir D. Britanijos, ar Kanados. Pradžioje panašiai buvo ir tarp JAV bei Izraelio, bet ten vis daugiau išgalint Rytų Europos žydams - Beginas yra iš Lenkijos, Sharono tėvai iš Pietų Rusijos - pažiūros daugiau skiriasi.

Kai jau mirusi Izraelio premjerė, ilgus metus čia mokytojavusi, Golda Meyer apeliavo į Henrio Kissingerio tautinę kilmę, jis atkirto: 'Pirmiausia aš esu amerikietis, antra - esu Valstybės Sekretorius, tik trečioje vietoje esu žydas'. Golda į tai atsakiusi - taip tai taip, bet mes žydai skaitome atvirkščiai, iš dešinės.

Galima teisinti, kad Begino vyriausybė paskutiniu laiku laikėsi taip, kaip elgtųsi ir kitų kraštų vyriausybės po karinių laimėjimų pasidavusios tautiniam ikarščiui, bet Amerikai spaudžiant ji nusiėjo ir sutiko su pravedimu tardymo dėl Beiruto žudynių. nors Izraelio piliečių dauguma atrodo dar pritaria Begino politikai aplamai - ir premjero asmeniškai prestižas tebėra aukštas, tik Sharono populiarumas krito - tačiau ABC Washington Post tyrinėjimu, 45% amerikiečių jau mano, kad Izraeliu negalima pasitikėti. Tik 40% mano, kad toji valstybė verta pasitikėjimo. Gal tai padės santykius grąžinti į abipusių interesų gerbimo plotmę.

Toronto moterų dainos vienetas, kurio krikšto tėvas yra Vytautas Alantas, atliko minėjamą meninę programą. Iš kairės: Dabija Deksnytė-Powell, Valė Siminkevičienė, Aldona Janulaitienė, Aldona Skilandžiūnienė, Vytautas Alantas, Jurgis Janušaitis, Ada Jucienė, Laima Mačionienė, Vytautas Kasniūnas, Daba Dargienė, Salomėja Janulaitienė ir Vytauto Alanto anūkė Laura.

ALT S-gos pirm. Vaclovas Mažeika įteikia sukaktuvininkui Vytautui Alantui minėjimo rengėjų paruoštą ir dalyvių pasirašytą adresą. Iš kairės: Vaclovas Mažeika, Vytautas Alantas, programą pravedęs Vytautas Kasniūnas, L. Agronomų s-gos pirm. Salomėja Janulaitienė ir LŽS pirm. Jurgis Janušaitis.

V. A. Račkausko nuotr.

VYTAUTO ALANTO PAGERBIMAS

Mečys Valiukėnas

Vytautas Alantas - platus, gilus ir itin kūrybingas lietuvis rašytojas ir žurnalistas. Dar gimnazijos suole sėdėdamas, jis jau reiškėsi kaip eilėdarininkas moksleivių spaudoje. Studijuodamas Mont-

pellier universitete, spausdino savaitraštyje Lietuvis ir kt. Prancūzijos kultūrinio gyvenimo apybraižas. Baigęs studijas gyveno Kaune. Išleido pirmą novelių rinkinį Artisto širdis 1930 metais. Kauno valstybinis teatras 1932 m. pastatė jo pirmąją dramą Užtvanka, dideliu pasisekimuėjusią

scenoje ilgesnį laiką. 1934-39 metais redagavo dienraštį Lietuvos Aidas... Okupacijos metais parašė keletą naujų dramos veikalų... Išeivijoje parašė ir išspausdino eilę novelių rinkinių-knygų. Pagaliau įniko į didelės apimties romanus, kaip Pragaros pošvaistės (432 psl.), Tarp dviejų gyvenimų (460 psl.), Sven-taragis - (I tom. 405 psl., II t. 613 psl.), Amžinasis Lietuvis - (It. 412 psl., II t. 414 psl.), Liepkalnio sodyba (440 psl.) ir kt.

Negalima pamiršti Vytauto Alanto žurnalistikos baro. Jo

paties žodžiai: - ... rašiau įvairiuose periodiniuose leidiniuose, pvz. Lietuvyje, Vaire, Naujoje Romuvoje ir kt., bet, žinoma, mano plunksnos pėdsakų daugiausia pasiliko Lietuvos Aido puslapiuose, kur rašiau tautinės kultūros ir ideologijos, politikos, visuomenės ir kitokiais klausimais ir, be to variau plačią polemiką su opozicijos spauda... Išeivijoje sodriai bendradarbiavo daugelyje laikraščių bei žurnalų.

Vytautas Alantas, išeivijos Lietuvių rašytojų draugijos ir Lietuvių žurnalistų sąjungos garbės narys, 1982 m. birželio 18 d. peržengė savo amžiaus 80 metų slenkstį. Šios sukakties proga, L. žurnalistų s-gos valdyba ėmėsi iniciatyvos ir, talkinant Amerikos Lietuvių tautinei sąjungai bei Lietuvių agronomų draugijai, surengė Sukaktuvininko pagerbimą Lietuvių Namuose, Chicagoje, 1982 m. rugsėjo 26 dieną.

Į pagerbimo aktą susirinko pilnutėlė tautinių namų salė gražios publikos, Vytauto Alanto artimųjų, jo raštijos skaitytojų bei mylėtojų. Vytautą ir Ireną Alantus, jų sūnų Algį su žmona Vera ir jų dukra Laura, įžengusius į salę, atsistojimu ir ilgomis ovacijomis sutiko visi dalyviai. (Patirta, kad jaunesnis Alantų sūnus Ginas negalėjęs minėjime dalyvauti, nes turėjęs globoti negaluojančią močiutę.)

Jurgis Janušaitis, Lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas ir šio renginio vadovas, susitikimą su Vytautu Alantu

(Nukelta į 4 psl.)

V. A. Račkausko nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Dirva*

Staigmena Vokietijoje, bet ji neišgelbėjo kanclerio Schmidto. - Priešatominis sąjūdis Rytų Vokietijoje. - Ark. Marcinkus nebelydės popiežiaus į Ispaniją.

Priešingai visiem spėjimams rinkimai Hessene nedavė krikščionims demokratams laukiamos daugumos tos valstijos seime. Jie surinko 45.6% visų balsų, kas davė 52 atstovus 110 narių seimelyje. Socialdemokratams gavo 10% daugiau negu buvo tikėtasi: 42.8% visų balsų ir 49 atstovus, tačiau jų ilgamečiai partneriai Bonnos vyriausybėje - liberalai surinko vos 3.1% visų balsų ir dėl to negalėjo praveisti nė vieno atstovo. Kaip žinia, jie rinkimų išvakarėse pasitraukė iš koalicijos ir susidėjo su krikde- mais naujos federalinės vyriausybės sudarymui. Nors Hesseno rinkimai lakomi kanclerio Schmidto asmeniniu triumfu, tačiau neužteko vyriausybės išlaikymui. Bonnos seime esantieji liberalai 34 balsais prieš 18 sutarė eiti prie Schmidto vyriausybės nuvertimo, pakeičiant ją krikdemų-liberalų koalicija, Helmut Kohl pirminkaujant.

Kaip matome iš anksčiau minėtų rezultatų, Hessene rakta į naujos vyriausybės sudarymą ten laiko Žaliųjų partija. Ji surinko 8% visų balsų ir gavo 9 vietas seimelyje. Kadan- gi tą partiją daugelis laiko 'neaiškia' grupe, daugelis Vakarų Vokietijos gyventojų bijo, kad federalinė respublika, panašiai kaip buvo prieš naciam į valdžią ateinant, darosi 'nepavaldoma'. (Vokiečiai turi tam reikšminį nusikaltę sūn- kiai ištariamą terminą 'Unregierbarkeit'.) Žalieji yra prieš atominę energiją, tuo pačiu ir prieš atominių ginklų laikymą Vokietijoje ir už išstojimą iš

NATO. Socialdemokratams pasisekė su jais sudaryti neoficialią koaliciją Hamburge. Jei pasisektų tą patį padaryti Hessene, eventualiai panaši kombinacija būtų imanoma ir Bonnoje po rinkimų, kuriuos Kohl yra pasižadėjęs praveisti sekan- cių metų kovo 6 dieną.

Tuo tarpu Kohl vadovauja- ma vyriausybė žada gerokai apkirpti lėšas socialiniams reikalams, kad bent penkiais bi- lijonais dolerių sumažintų Schmidto vyriausybės numa- tytą 20 bilijonų dolerių deficita. Kartu ji tačiau sumažintu ir Vokietijoje imamą federali- ni apyvartos mokestį, kuris yra panašus į šiame krašte praktikuojamą pardavimo (sales) mokestį atskirų valstijų naudai, nuo 14% iki 13%.

Kaž kas panašaus į Vakarų Vokietijos Žaliųjų sąjūdį vyksta ir Rytų Vokietijoje, pastatę jos administraciją į keblia padėti. Negi vaikysis atominio karo priešininkus, jei tokia skelbiasi esanti ir Sovietų Są- junga? Tūkstančiai Rytų vo- kiečių pasirašė peticiją, reika- laujančią pašalinti atominius ginklus ir visas okupacines ka- riuomenes iš visos Vokietijos. Peticija taip pat reikalauja už- drausti Vokietijoje karinius paradus, pratimus mokyklose ir žaislus.

Dresdene 5,000 demons- trantų viešai reikalavo 'Frieden schaffen ohne Waffen' - kurti taiką be ginklų. Pana- šioje demonstracijoje Rytų Ber- lyne dalyvavo 3,000 žmonių. Į tokius 'išsišokimus' valdžios

istaigos reagavo palyginti švel- niai, išpėjimais ir kelių dienų areštais.

Reuterio agentūra praneša iš Romos, kad arkivyskupas P. Marcinkus - popiežių kelionių organizatorius, davęs joms naujų idėjų, paskolintų iš JAV priešrinkiminių kampanijų - nebelydės popiežiaus Jono Po- vilo II spalio 31 d., numatyto- je 10 dienų viešnagėje Ispani- joje. Ji pakeis Rev. Roberto Tucci, Vatikano radijo gene- ralinis direktorius.

Tuo tarpu popiežiaus tėvy- nėje Lenkijoje vyskupas sustip- rino savą opoziciją gen. Jaruzelskio režimui. Jų paskutinis kolektyvinis pareiškimas išreiš- kė pasigailėjimą dėl vyriausy- bės nesiskaitymo su 'milžiniš- kos gyventojų daugumos' noru turėti nepriklausomas Solida- rumo ir Kaimo Solidarumo or- ganizacijas. Tai yra pats griežčiausias jų pareiškimas po karo stovio įvedimo. Iki šiol primas ark. Glemp laikėsi švel- nios politikos ir atrodė, kad jis vengia konfrontacijos su reži- mu, dėl ko buvo sulaukęs daug kritikos iš Solidarumo narių ir net dvasininkų. Nors asmeniškai Glemp ir toliau švelniai kalba, jis tačiau pir- mininkavo vyskupų susirinki- mui, pasmerkusiam vyriausy- bę. Jaruzelskio vyriausybė tik-ėjosi iš Bažnyčios hierarchijos jei ne pritarimo, tai bent neu- tralumo. Vyriausybė neri- mauja ir dėl pasklidusių gan- dų, kad Lech Valesa gaus šių metų Nobelio taikos premiją. Tai gali maždaug sutapti su karo stovio įvedimo metinėmis - gruodžio 13 dieną.

Spalio 8 d. naują Svedijos vyriausybę vėl sudarys social- demokratai, laimėję rinkimus. Jie turės 166 vietas 349 atsto- vų seime, kas leis jiems suda- ryti vyriausybę be komunistų

Iš kitos pusės

Su visa priderama pagarba sukaktuvininkui... man vis dėlto sunku sutikti su Vytauto Alanto samprotavimais apie Eduardą Cinzą rugsėjo 23 d. Nr.:

"Kalba lietuviška, turinys svetimas... Joks knygos meniškumas neišpirks ir nepaslėps tokio literatūrinio hibrido. Tremties pradžioje mes pla- čiai kalbėjome apie lietuvių rašytojo misiją išeivijoje, apie jo ištikimybę tautai. Suprantu, jog sunku atsispirti svetimos aplinkos įtakai, bet ne- manau, kad, taip besąlygiškai kapituliuodami prieš svetimą kultūrą, mes atliktumėm savo misiją trem- tyje kaip rašytojai."

Pavyzdžiui tariamai "subelgėjusiam", bet vis labai gražiai lietuviškai rašančiam Cinzui Alantas stato dr. Vin- cą Pietarį, kuris visą amžių praleido Rusijoje, tačiau pa- rašė pirmą mūsų istorinį romaną Algimantą.

Iš kitos pusės žiūrint, jei rašytojai privalėtų rašyti tik apie savo tautiečius, mes turbūt nukentėtumėm dau- giau. Iš kur žinotumėm apie savo didvyrius, jei apie juos nerašytų lenkų romantikai, kuriais pasekė ir Pietaris. Tokiu būdu Cinzas, rašydamas apie belgus, ir dar taip, kad sukėlė mūsų susidomėjimą, atidavė tik... skolą. Žiū- rėk, ir mes mokame įdomiai aprašyti svetimuosius.

Likimo ironija lėmė, kad visai neseniai ir E. Cinzas parašė pavyzdinę reportažą į EUROPOS LIETUVI... iš rašytojų suvažiavimo:

"...akademija prasidėjo ir pasibaigė su nebežinia kelintą tūkstantį kartų paminėta Maironiu ir Krė- ve. Žinoma prelegentai — B. Brazdžionis ir A. Gus- taitis — rėtų sugebėjimų vyrai, Dieve duok tokią iškalbą kiekvienam, bet ir jie nieko nauja nepasakė. Klivelande buvo netoli trisdešimt poetų ir prozi- ninkų, kodėl tokia reta proga nesuruošus TIKRO (Cinzo pabraukta) Literatūros vakaro?"

Bet, kalbant su tuo pačiu Maironiu, nebeužtvenksi upės bėgimo. Nelaimei, pas mus ji bėga atgal. Rašytojų akademija dar palietė palyginti nesenus laikus. Bet štai Bendruomenė netrukus išleidžia perfotografavusi visus AUSZROS numerius. Po to turbūt reikės grįžti į priešis- torinius padavimus. Vis dar labai gyvam Cinzui vietos nėra... (vm)

talkos, per rinkimus išlaikiu- sių savo turėtas 20 vietų. Iki 1976 metų socialdemokratai Svediją išvaldė be pertraukos 44 metus. Per rinkimus jie ža- dėjo pdidinti valstybės išlai- das, kurios sunaudoja 51% vi- sų valstybės pajamų. Apyvar- tos mokestis, kuris dabar yra 21.5% prekybos kainos, būsi- as pakeltas dar pora nušimčių. Partijos programa reikalauja palaipsnio visos nuosavybės nacionalizavimo, bet ne val- stybei, o vadinamiems 'darbi- ninkų fondams', kurių visoje Svedijoje būtų 24. Tie fondai

palaipsniui supirktų privačių įmonių akcijas.

Per rinkimus apie tą suma- nymą nebuvo daug kalbama. Olaf Palme, ministeris pirmi- ninkas nuo 1969 iki 1976 m., kuris dabar vėl sudarys vyriausybę, sako, kad prie to būsia einama lėtai ir prieš naujus rinkimus 1985 metais bus pa- daryta tik pradžia.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

U.S. POSTAL SERVICE STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION (Required by 39 U.S.C. 3685)			
1. TITLE OF PUBLICATION DIRVA		2. DATE OF FILING Oct. 1, 1982	
3. FREQUENCY OF ISSUE Weekly		4. ANNUAL SUBSCRIPTION PRICE 17.00	
5. COMPLETE MAILING ADDRESS OF KNOWN OFFICE OF PUBLICATION (Street, City, County, State and ZIP Code) (Not printers) 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
6. COMPLETE MAILING ADDRESS OF THE HEADQUARTERS OR GENERAL BUSINESS OFFICES OF THE PUBLISHERS (Not printers) 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Cuyahoga, Ohio 44103			
7. FULL NAMES AND COMPLETE MAILING ADDRESS OF PUBLISHER, EDITOR, AND MANAGING EDITOR (This item MUST NOT be blank)			
PUBLISHER (Name and Complete Mailing Address) The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc. 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103			
EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd., Cleveland Hts., Ohio 44118			
MANAGING EDITOR (Name and Complete Mailing Address) Vytautas Gedgaudas, 2216 Coventry Rd., Cleveland Hts., Ohio 44118			
8. OWNER (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given. If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be stated.) (Item must be completed)			
FULL NAME The American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILNIS, Inc.			
COMPLETE MAILING ADDRESS 6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103			
9. FULL NAME Dr. Danielius Degėys, President			
COMPLETE MAILING ADDRESS 10612 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44108			
10. KNOWN BONDHOLDERS, MORTGAGEES, AND OTHER SECURITY HOLDERS OWNING OR HOLDING 1 PERCENT OR MORE OF TOTAL AMOUNT OF BONDS, MORTGAGES OR OTHER SECURITIES (If there are none, so state)			
FULL NAME None			
COMPLETE MAILING ADDRESS			
11. FOR COMPLETION BY NONPROFIT ORGANIZATIONS AUTHORIZED TO MAIL AT SPECIAL RATES (Section 411.3, DMM only) The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes (Check one)			
☒ (1) HAS NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS ☐ (2) HAS CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS (If changed, publisher must submit explanation of change with this statement.)			
12. EXTENT AND NATURE OF CIRCULATION		13. AVERAGE NO. COPIES EACH ISSUE DURING PRECEDING 12 MONTHS	
A. TOTAL NO. COPIES (Net Press Run)		3552	
B. PAID CIRCULATION 1. SALES THROUGH DEALERS AND CARRIERS, STREET VENDORS AND COUNTER SALES 2. MAIL SUBSCRIPTION		450	
C. TOTAL PAID CIRCULATION (Sum of B.1 and B.2)		2552	
D. FREE DISTRIBUTION BY MAIL, CARRIER OR OTHER MEANS SAMPLES, COMPLIMENTARY, AND OTHER FREE COPIES		3002	
E. TOTAL DISTRIBUTION (Sum of C and D)		200	
F. COPIES NOT DISTRIBUTED 1. OFFICE USE, LEFT OVER, UNACCOUNTED, SPOILED AFTER PRINTING 2. RETURN FROM NEWS AGENTS		3202	
G. TOTAL (Sum of E, F.1 and F.2 - should equal net press run shown in A)		350	
H. TOTAL (Sum of G, F.1 and F.2 - should equal net press run shown in A)		3552	
14. I certify that the statements made by me above are correct and complete			
SIGNATURE AND TITLE OF PUBLISHER, EDITOR, OR MANAGING EDITOR Vytautas Gedgaudas, Editor			

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniem asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiros nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KAS UŽIMS JŲ VIETĄ?

Gera žinoma, jog spauda yra didelė pasaulio jėga politinė, kultūrinė ir kitose gyvenimo srityse. Mūsų išeivijos svarbiausias uždavinys yra kultūrinis augimas, Lietuvos laisvinimo veikla, be kurių neįmanomas tautinės ištikimybės ir lietuviybės išlaikymas. O tautinės gyvybės išlaikymui svetimam krašte didžiausias ginklas yra mūsų lietuviškoji spauda, radijas ir organizacijos.

Tais rūpesčiais gyvena ir pirmieji lietuvių išeiviai šiame svetimame nors ir svetingame krašte. Todėl mes atvykę jau radome anų pirmųjų sukurtą ir aktyviai veikiančią lietuvišką spaudą, radijo valandėles ir organizacijas. Visa tai stiprina mus, naujuosius ateivius dvasioje, kad ir svetimam krašte per eilę metų lietuviybės išlaikymo ir mūsų kultūros kėlimo židinys neužgeso. Mes įsijungėm į jų eiles ir naujus židinius steigėm. Laikas lėkė su savim į amžinybę nešdamas tai vieną, tai kitą kūrybinę jėgą, sukeldamas mumyse klausimą: Kas užims jų vietą? Ar svetimos padangės saulė įdiegs dabartiniam išeivijos lietuvių jaunimui tą vyresniosios kartos idealistinį patriotizmą? Ar sugebės kas įduoti jiems toliau nešti Lietuvos laisvės siekimo fakelą? Tai mūsų dabarties didysis rūpestis, kuriuo gyvena lietuviškos organizacijos, spauda ir radijo valandėlės.

Praėjo keli dešimtmečiai. Mes tvirčiau atsistojom ant kojų svetimuose kraštuose, bet, tuo pačiu metu kilo pragyvenimo kainos, nuolat linksniuojamas žodis infliacija. To pasekoje išgirstame, jog užsidarė milijoninio tiražo laikraštis ar žurnalas, kiti kainas pakėlė. Ir taip šio krašto kylantis gyvenimo standartas, paliekąs neigiamų įtakų savo nariuose, nepraeina be pėdsako nei pro mus. Tai paliečia ir mūsų lietuvišką spaudą bei organizacijų veiklą, nuo kurių priklauso mūsų tolimesnė egzistencija, kad ne-

paskęstume svetimųjų jūroje. Spauda, organizacija ir lietuviškoji visuomenė yra bendrame kelyje, kuris negali išsiskirti nepakirtę tautinės gyvybės. Juk ne kartą tenka girdėti, kad be savo lietuviškos spaudos negalime gyventi. Dažnai prenumeratoriai viens kito klausia, ar gavai šiandien vieną ar kitą kurį laikraštį nes pas mus dar neatnešė, o turėtume gauti. Paštui užvilkinus pykstame, nemėgstame vėlavimų, bet... mums nei šilta nei šalta, jei patys vėluojam su laikraščiu atsiskaityti arba vėluojam net savo pačių naudai skelbimus laiku pasiųsti, vėliau už tai kaltindami redakciją, kad laiku neatspausdino, nenorime atsilyginti net ir tada, kada parengimai puikiai pavyksta ir jų platūs aprašymai prieš ir po su eile nuotraukų talpinami laikraštyje nemokamai, pasitarnaujant vėl ateities renginiams bei organizacijai. Rengėjai džiaugiasi pasisekimu, geru pelnu ir toliau sėkmingai ramiausia sąžine tęsia savo veiklą. Po parengimo vėl ima ruošti naujam žygiui norint savo organizacijos išdą papildyti. Dėkojama visiems vienu ar kitu būdu prisidėjusiems darbu, auka ar atsilankymu, bet visai neprisimenama spauda, kurios ir tik jos vienos dėka parengimas pasiseka. Visi gerai žinome, kiek kainuoja bet koks spaudos patarnavimas, JAV spaudoje, o kuo šiuo atveju skiriasi mūsų šalis?

Ne naujiena, kad organizacijos ir net pavieniai asmenys atlieka tikrai didelį ir reikšmingą, naudingą Lietuvai darbą, pav., dalyvauja tarptautinėje veikloje, vyksta į tokias konvencijas, kuriose iškelia mūsų tautos siekimus, išleidžia pinigų kelionėms, aukoja savo brangų laiką. Jų pastangas vertiname ir mūsų spauda plačiai išgarsina tuo sukeldama entuziazmą ir kituose tautiečiuose sekti jų pavyzdžiu ar bent paremti jų veiklą darbais ar auko-

"Būtų labai naudinga, jei į įvairias delegacijas ar akcijas būtų paskirti jaunesni žmonės."

Emilija Čekienė

Stasiui Lozoraičiui, Jr., Lietuvos atstovui prie Šv. Sosto viešint New Yorke, Dirvos bendradarbė Emilija Čekienė kreipėsi į jį su klausimais, į kuriuos jis mielai atsakė.

— Jūs esate vienas iš jauniausių Lietuvos diplomatinės tarnybos narių ir visuomet labai aktyviai dalyvaujate laisvojo pasaulio lietuvių veikloje, kurią įvairiais būdais puoselėja vyresnioji ir jaunoji išeivijos karta. Spaudoje dažnai matome Jūsų aktyvų reiškimąsi Europos lietuvių kolonijose di-

desnių įvykių progomis. Kokios nuotaikos šiuo metu ten vyrauja Lietuvos išlaisvinimo ir lietuviybės išeivijoje išlaikymo atveju?

— Lankydamas Europos lietuvių kolonijas įsitikinau, kad jų problemos yra maždaug tokios kaip ir kituose kontinentuose. Ypač didelis susirūpinimas lietuvišku prieaugliu, kuris jau greitu laiku galėtų perimti ir tęsti vyresniųjų darbą. Tam reikalui yra dedamos visos pastangos, tačiau nėra lengva, nes Europoje lietuvių nėra taip daug, todėl ir jų

sudaryti visos demokratinės Europos partijos. Būtų labai liūdna, jei Lietuvos laisvės byla nerastų atitinkamo atgarsio kai kuriose senose ir garbingose partijose. Iki plenumo yra pakanamai laiko, kad mūsų organizacijos ir net pavieniai asmenys ypač iš Europos kreiptusi trumpais laiškais į Europos Parlamento narius ir juos paragintų balsuoti už rezoliucijos priėmimą. Kokia ji bebūtų, gal kam ji ir nepatinka, tačiau jos priėmimas turi labai didelę moralinę reikšmę. Lietuvos Diplomatinės Tarnybos narys dr. A. Gerutis yra dažnas svečias Strasburge ir ta prasme veikia. Jam talkininkauja ne tik tai mūsų politinės organizacijos, bet ir latvių bei estų atstovai.

— Jau anksčiau prasidėję ginčai dėl politinės veiklos lietuvių tarpe daugiau ar mažiau kartoja. Kai kurių organizacijos bando politinę veiklą apjungti į vieną organą, kokia Jūsų šiuo klausimu nuomonė?

— Dėl politinės ir kitos veiklos apjungimo yra sunku ką nors pasakyti, nes šioje srityje sunku iš kalno nutarti, kas ir ką turi daryti. Pas mus toks uždavinių pasiskirstymas yra, tačiau viską nulemia organizacijų jėga, kūrybingumas, veržlumas. Svarbiausia, kad visi eitume vieningą kryptimi.

— Kokius klausimus Lietuvos laisvinimo darbe laikote pirmiečiais ir kas turėtų jų vykdymui vadovauti?

— Lietuvos laisvinimo srityje darbų tikrai netrūksta. Svarbu čia yra veiklos koordinacija, kuri įmanoma tikrai, kad visi veiksniai ir organizacijos pasitartų, pasikeistų nuomonėmis prieš vykdant didesnį uždavinį. Vadovauti, mano nuomone, gali laisvės darbui vienu ar kitu atveju skirtingos organizacijos ar net paskiri asmenys. Svarbu, kad jie neitų priešinga kryptimi ir, kad jie gerai vykdytų jiems paskirtus ar priimtus uždavinius. Visko aprėpti niekas negali. Gerai, kai tam tikra iniciatyva paliekama periferijoms.

— Ar vyresnieji patyrę politinėje veikloje asmenys turėtų visą lietuvių išeivijos veiklą perduoti jaunimui, kaip kartais spaudoje yra pasisakoma?

— Jaunimui viską paprastai perduoti nereikia.

(Nukelta į 4 psl.)

Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas prie Šventojo Sosto.
K. Čikoto nuotr.

mis, kad ji ir toliau būtų tęsiama. Sutinkame, kad organizacijų išdai ne visuomet pilni, tačiau, jei atsiranda lėšų tiems didesniems darbams atlikti, tai labai mažu procentu galima paremti ir spaudą, tą svarbiausią mūsų tautinės kovos ir išsilaikymo išeivijoje ginklą. Tad kodėl skriaudžiama mūsų spauda? Jei rengėjai nesusipras, tai merdės ne tik lietuviškieji laikraščiai, bet ir pačių organizacijų veikla ir svarbiausia, kad tokių mūsų organizacijų vadovų dėka nukentės lietuvių išeivijoje, nes ir spauda nebepajėgs jų darbų garsinti nemokamai.

galimybės yra mažesnės, negu kitur.

Politinėje plotmėje šiandien visur nepaprastai lietuvių jaudino rezoliucijos projektas, kurį svarstė Europos Parlamento komisija ir kuri, komisijai nubalsavus, turėtų būti pateikta parlamento plenumui lapkričio mėnesį. Nereikia manyti, kad politinei komisijai davus balsų daugumą savo teigiamą nuomonę reikalas yra jau išspręstas. Tiesa, atrodo, kad projektas nerastas didesnių kliūčių ir bus priimtas plenumo, tačiau mano įsitikinimu to nepakanka. Jis turi būti priimtas galimai didesne balsų dauguma. Tą daugumą turi

VYTAUTO ALANTO PAGERBIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

pradėjo sveikinimo žodžiu ir pasigėrėjimu, kad Sukaktuvininkas su šeimos palyda atvyko ir sava švente dalinasi su mumis. Minėjimo programai vesti pakviečiamas Vytautas Kasniūnas, žurnalistas s-gos valdybos narys, Lietuvos Žurnalisto redaktorius.

Bronys Raila, iškilus plunksnos žmogus, savo paskaitos pirmoje dalyje apibūdino Vytautą Alantą kaip kūrybingą rašytoją ir žurnalistą, o antroje dalyje perteikė jo atliktą pasikalbėjimą su Vytautu Alantu 'siekiant geriausiai ir trumpiausiai pavaizduoti mūsų jubiliatą. Prelegentas buvo patiekęs keliolika klausimų ir gavęs atsakymus. Porą klausimų-atsakymų cituoju:

- Kokius septynius rašytojus ar kritikus, lietuvių ar kitautčius, gyvus ar mirusius, Tu pageidautum kvieisti prie svarstybių stalo, jeigu dabar galėtum madą ruošti simpoziumą?

- Maloniai kviesčiau į simpoziumą atvykti šiuos svečius: Vaižgantą, dr. Vinčą Kudir-

ka, Bronį Railą, Kazį Binkį, Sokratą, Oskarą Wilde ir graikų skulptorių Praksitelį ...

- Kokius tris patarimus duotum mums, lietuviams žurnalistams užsieny?

- Patarčiau giliai išsąmoninti šios gadynės tautos tragediją; paskato bei ikvėpimo ieškoti istorijos šaltiniuose ir, trečia, visada atsiminti, kad daugiausia nuo jūsų priklausys, kiek tremtinių lietuvių nužudius nuo tautos kamieno.

Ir dar vienas klausimas:

- Kokius tris patarimus duotum Lietuvos pagrindžio spaudos bendradarbiams?

- Nepailstamai gaivinti tautos laisvės viziją, cementuoti lietuviybės atsparumą ir gelbėti lietuvių kultūrą nuo maskvinės invazijos.

Pietaujama. Pakeliamos ir išlenkiamos šampano taurės į Sukaktuvininko sveikatą. Nuaidi Ilgiausių metų dainos linkėjimai ...

Sveikinimai. Vytautą Alantą žodžiu sveikino, dėkojo už jo inasą į mūsų tautos kultūros lobyną, daugelis organizacijų ir pavienių asmenų, su kuriais Sukaktuvininkas yra dirbęs ar dirbęs, bei susidūręs. Deja, sveikinusių sąrašą šias eilutes rašančiam nepavyko gauti, todėl galimas praleidimas ...

Sveikino: J. Janušaitis, Lietuvos žurnalisto s-gos vardu, V. Mažeika - Amerikos lietuvių tautinės s-gos, Spaudos ir radijo d-jos Viltis, žurnalo Naujoji Viltis ir savaitraščio Dirva; S. Janulaitienė - Lietuvių agronomų draugijos, kun. dr. J. Prunskis - rašto žmogus, kolega XX amžiaus vyr. redaktorius, Sukaktuvininkui esant Lietuvos Aido vyr. redaktoriui - prisiminė daug įdomių momentų iš ano meto susikirtimų, bet pripažino Alanto išvalgumą ir objektyvumą.

Toliau sveikino kun. J. Vaišnys, SJ - Laiškai lietuviams redaktorius; A. Jucienė - Toronto dainos vieneto vardu aktorišku igudimu perdavė šio vieneto sveikinimus Vytautui ir Irenai Alantams, jų vieneto vėliavos kūmams ... Ji paskaitė iš tikrą išėjusios Vytauto Alanto poezijos knygos 'Perversmiai'.

Dar sveikino: I. Bublienė - JAV LB kultūruos tarybos vardu; K. Milkovaitis - Lietuvos Saulių Sąjungos Tremtyje; Sukaktuvininko gimnaitis ir krikštūs kun. dr. K. Tri-

Sukaktuvininko Vytauto Alanto stalas. Iš kairės ratu: kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. dr. Juozas Prunskis, anūkė Laura Alantaitė, sūnus Vytautas Alantas, marti Vera Alantienė, sukaktuvininkas Vytautas Alantas, Daneta Railienė, žmona Irena Alantienė, Bronys Raila ir kun. dr. Juozas Vaišnys (matomas nugara).

makas - Ateities red.; A. Juodvalkis - Neo-Lithuania, o taip pat ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vardu ir kt. Džiugų žodį tarė Urbonas, vienas su Sukaktuvininku, kilimu kaimynas ir mokėsis toje pačioje gimnazijoje, vienais metais žemesnėje klasėje ... Pluoštą sveikinimų gautų laiškais perskaitė programos vedėjas V. Kasniūnas. Pirmasis buvo Gen. Konsulės J. Daužvardienės, besitikrinančios sveikatą ligoninėje.

Dainų programą, laike dviejų išėjimų, darniai atliko jau minėtasis Toronto Lietuvių Tautinių Namų dainos vienetas. Jo sudėtyje - Darija Deksnytė, Valė Siminkevičienė, Aldona Jankaitienė, Aldona Skilandžiūnienė, Ada Ju-

cienė, Laima Mačėnienė ir Dana Dargienė.

Pabaigoje į sceną iškviestam Vytautui Alantui buvo iškeltas, šio minėjimo rengėjų ir dalyvių pasirašytas, adresas. Sukaktuvininkas jį priėmęs, savo kalboje pareiškė padėką už šios dienos gražų suorganizavimą bei jame dalyvavimą. Toliau aptarė savo, kaip rašytojo ir žurnalisto kelią, jo paskatas ir kliūtis ... Drįsčiau tarti - jo kalbos, kaip ir viso gyvenimo akcentas:

- 'Aš tikiu tautos Amžinybe, bet ir žinau, kad ji savaime neateina, kad dėl jos reikia sunkiai dirbti ir kovoti ... Aš tikiu lietuvių tautos genijum, kuris, aukštai iškėles degelą, švies mano tautai kelią į laimingą ateitį ...'

VAIDILUTĖS – ISTORINIAI AR LEGENDARINIAI PERSONAŽAI?

Šviesus, gražus ir simpatingas senosios lietuvių religijos bruožas — vaidilutės. Tai jaunos mergaitės, kurios visą amžių, atsiskyrusios nuo kasdieninio pasaulio, tarnavo dievam ir saugojo šventąją ugnį. — Ugnį, kuri simbolizuoja tai, kas nematerialu, kas susiuria su dievybe ir kurios siela yra šviesa.

Tad natūralu ir suprantama, kad jos giliai ir subti-

liai įėjo į mūsų mintis ir sielą kaip šviesus mūsų tolimes praetis momentas, žavėjęs ir mūsų kūrėjus. Ir šiandien dar tebegyva — ir tebeaidinti mūsų dainose — S. Valiūno Birutės daina. Ji, vaidilutė, yra ir gilios minties simbolinėje V. Mykolaičio-Putino mistrijoje Nuvainikuotoji vaidilutė.

Tačiau žmogus nori ir kiek daugiau sužinoti apie šias šviesos mergaites, giliai įėjusias į mūsų kultūrinio ir literatūrinio gyvenimo plotus. Ir kur kitur jis bėgs, jei ne į Lietuvių enciklopedijos puslapius.

Ir čia jis ją randa — trisdešimt antrame tome jai skirtas beveik visas puslapis. Tai A. Mažiulio straipsnis. Jį ir skaitome. Skaitome bent du kartus. Ir, deja, nusimename. Geriausiu atveju, straipsnio autoriaus žodžiais, teigiamai išsiaiškinus popiežiaus Grigaliaus devintojo 1232 metų bulę, kuri mini gėlėmis vainikuotas mergaites, "vis tiek v. buvimas labai neaiškus".

Kai vieną kartą, remdamasis Lietuvių enciklopedija, tai pasakiau Pedagogi-

nių lituanistikos kursų klaseje, viena klausytoja labai nusimena:

— Kaip gaila, — liūdnai sako ji.

— Gaila ir man, — priitariau ir aš.

Tačiau ar tai tiesa? Ar vaidilučių tikrai nebuvo? Skaitai mūsų istoriko dr. A. Kučinsko Kęstučio monografiją. O joje monografijos autorius, kalbėdamas apie Kęstučio žmoną ir jo susitikimo su Birute legendą, sako:

Gal žmonės pridėjo daug pagražinimų, gal tikrovėje šitas padavimas buvo kiek kitoks, gal Birutė nebuvo vaidilutė, bet dabar ji atmesti vien dėl to, kad jis panašus į legendą, vargu ar yra prasmės.

Cituotasis Kęstučio monografijos sakiny s rodys rodo, kad jos autorius nei kiek neabejoja vaidilučių buvimu. Jis tesako, kad "gal Birutė nebuvo vaidilutė". Tačiau nei pusės žodžio, kad vaidilučių apamai nebuvo.

Kuo tikėti: Lietuvių enciklopedija ar Kęstučio monografija? Viena tėra aišku: vaidilutės negalėjo būti ir nebūti. Jos arba buvo, arba nebuvo.

V. Kavaliūnas

KANADIEČIŲ DĖMESIUI

Dirvos skaitytojai Kanadoje, siųsdami čekius žymėkite, kad suma būtų išmokėta U. S. doleriais (prie sumos prirašykite dvi raides U. S.).

Dabar, pavyzdžiui, iškeitus čekį 20 kanadiškių dolerių, gauname tik 15.90 US pinigais, kas nepadengia Dirvos metinės prenumeratos (17.00), nors skaitytojas galvojo, kad iš jo siųstos sumos liks ir auka Dirvai.

EXPERIENCED CRAFTSMEN JEWELER special order jeweler to be able to custom craft mountings and set stones. Call 800-438-5826 for more information.

Pokalbis su St. Lozoraičiu, jr...

(Atkelta iš 3 psl.)

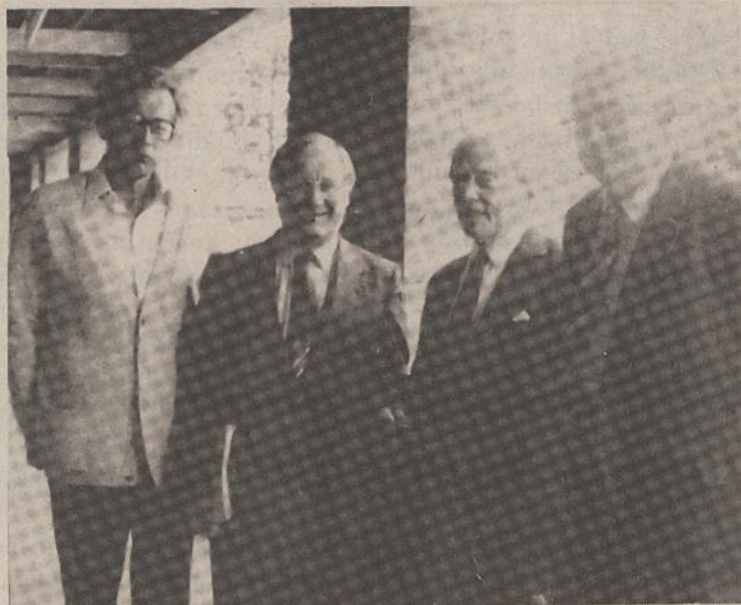
Tai nebūtų naudinga. Tas pagaliau politinėje veikloje nerealu. Joje reikia daugelį dalykų patiems pasiimti. Dalinai taip ir atsitinka. Juk jaunimas tai vienu tai kitu atveju atlieka svarbius darbus. Vyresnieji aišku, turi kur ir kada gali jaunimui padėti įgyti politinį patyrimą ypač tarptautinėje srityje. Todėl būtų labai naudinga, jei į įvairias delegacijas ar akcijas būtų paskirti jaunesni žmonės.

— Ar turi reikšmės į okupuotą Lietuvą siunčiamos radijo bangomis žinios, kurias labai trukdo paveržėjas?

— Radijo bangomis duodamos informacijos okupuotai Lietuvai yra nepaprastai svarbios, nes jos sava kalba lietuviams tuojau perduoda vakarų pasaulio gyvenimo vaizdą, kuris juk yra sovietų visai darymas. Kitais keliais einančios informacijos yra, aišku lėtesnės. Reikia tas visas mūsų transliacijas remti visais būdais. Jos nėra vienodos, o visos kartu sudaro pilnesnį vaizdą.

— Ar ši Jūsų kelionė turi kokių specifinių uždavinių ar tik asmeninio pobūdžio?

— Mano kelionė į Ameriką ši kartą turi asmeniškų ir specialių uždavinių. Šia proga aplankysiu keletą lietuviškų kolonijų. Būsiu Washington, Chicagoje, kur dalyvausiu ten rengiamam simpoziume. Taigi, tikiu, kad ši kelionė man bus naudinga įvairiais atvejais.

Europos Lietuvių Dienoje Anglijoje susitikę: St. Lozoraitis — Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto, dr. K. J. Čeginskas — Laisvės radijo vedėjas Muenchene, dr. St. Kuzminskas — ekonomistas — Anglijoje ir dr. J. Norkaitis — ekonomistas Vokietijoje.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Prof. Leono Karsavino, religinio filosofo ir istoriko, atminimui

Dr. J. Jakštas

I
Šiais metais minėjome trijų mūsų kūrėjų akademikų, Maironio, Krėvės ir Mykolo Biržiškos šimtmetines gimimo sukaktuves. Du pirmieji buvo minimi renginiais ir spauda, trečiasis buvo prisimintas istorikės dr. V. Sruogienės straipsniu "Draugo" 11 d. Prie šių trijų mūsų žymūnų liko užmirštas pridurti ketvirtasis šimtmetinio gimimo sukaktuvininkas L. Karsavinas. Nors profesorius buvo nelietuviško kilimo, tačiau patrauklia, tiesiog žavia asmenybe gabėjo gražiai įsijungti į akademinę visuomenę ir sutapti su mūsų kraštu ir tauta. Trumpu laiku įsivieninęs lietuvių kalbą ir įgijęs pilietybę, Karsavinas tapo naturalizuotu lietuviu ir Lietuvos mokslininku. Tad jis dera būti paminėtas kaip Lietuvos mokslininkas, kurio tragiškas likimas sutapo su pačios Lietuvos tragedija.

Karsavinas gimė, augo ir mokslus ėjo Petrapilyje, kur jo tėvai priklausė aukštos inteligentijos sluoksniui. Tėvas buvo vadovaujantis baletininkas Marijos teatre, motina — bajoriškos kilmės rašytoja. Karsavinas vaikas buvo besekas tėvo pėdomis ir pradžioje lankė baletą studiją, kaip ir jo jaunesnė sesuo Tamara. Jaunuolis Karsavinas metė baletą ir atsidėjo istorijos studijoms vietiniame universitete. Pasirinko pagrindiniu studijų dalyku Vakarų viduramžių istoriją. Sėkmingas studijas vainikavo originaliu darbu "Iš žlungančios Romos imperijos dvasinės kultūros. Politinės pažiūros Apolinaro Sidonijaus" (1908). Studija pasirodė švietimo ministerijos žurnale ir autorius gavo už ją aukso medalį. Po to gal universiteto siūnčiamas išvyko studijų tikslais į Italiją ir dirbo Vatikano archyvuose. Rinko medžiagą apie pranciškonų ordiną ir apie visokias erezijas. Pagal surinktą medžiagą parašė veikalą "Religinio Italijos gyvenimo XII-XIII a. apybraižos" (1912). Po to jau profesoriaudamas rašė kitą stambų veikalą "Viduramžių religingumo pagrindai ypač Italijoje" (1915). Veikalas ne tiek istoriškas, kiek gausių viduramžių šaltinių grįstas to meto religingumo tyrinėjimas. Pagrindinė tema — žmonių tvirtas, gyvas tikėjimas ant gamtinių, metafizinių pasauliu ir santykiavimas su juo. Po šių dviejų veikalų sekė kiti, rašyti jau karo metu ir po jo sekusios revoliucijos. Profesorius Karsavinas tiek buvo įnikęs į

mokslinius darbus, kad jo neatitraukė nuo jų nei aplink girdimi šūviai, nei gyvenimo nepritekliai. "Prie mažos lemputės sėdėjau ir rašiau, niekur neišeidamas, kai buvo girdimi šūviai mieste" — pats kartą pasisakė. Tuo metu rašė ne per didelę knygutę "Įvadas į istoriją" (1920). (Ji versta ir į lietuvių kalbą). Vyksiančios revoliucijos aplinkoje Karsavinas rašė ir istoriosofinį veikalą — "Noctes Petropolitanae" (1922). Veikalas grįstas visavienovės idėja. "Pasaulio vienvė yra pirmesnė už daugeriopumą ir šis daugeriopumas prasismelkęs vienovėje" — kalba Karsavinas. Tai sena helenistinė, jau Plotino skelbta idėja, pasisavinta krikščionių teologų-filosofų, kaip Origeno, šv. Augustino ir Rusijoje Vladimiro Solovjovo. Žmogaus vienybė su dievybe — pagrindinė "Noctes Petropolitanae" tema, atitinkanti šv. Augustino istorijos sampratą.

Tokį veikalą Karsavinas drįso rašyti ir išleisti 1922 m. jau bolševikų pasiektos pergalės metu. Su šiuo veikalu ir dar tais pačiais metais paskelbtu "Rytai, Vakarai ir rusiška idėja" Karsavinas pasirodė tvirtai įsivieninęs savaimingą religinę-filosofinę sistemą ir nesulaukė skelbęs ją viešai, nepaisydamas jam galimų pasėkų. O šių neteko ilgai laukti. Tais pačiais 1922 m.

jis su 22 kolegomis profesoriais buvo suimti, kurį laiką palaikyti daboklėje ir ištremti į užsienį, atvežti į Berlyną. Vokiečių vyriausybė svetingai priėmė profesorius tremtinius. Pats užsienio reikalų ministras pagerbė juos vaišėmis. Gal su valdžios parama profesoriai tuojau suorganizavo religinę-filosofinę akademiją su pirmininku prof. N. Berdiajevu. Akademija, rodos, neilgai veikė. Jos pirmininkas tuojau išvyko į Paryžių. Juo kiek vėliau pasekė ir Karsavinas su šeima. Profesorius išgyveno Prancūzijoje iki 1927 m. pabaigos, kada Kauno universiteto, humanitarinių mokslų fakulteto taryba (Karsavino gerbėjo prof. Iz. Tamošaičio paveikta ir nuteikta) pakvietė jį profesoriumi.

Ir sunkiose tremties sąlygose profesorius nepadėjo plunksnos. Štai po metų jis išleido monografiją apie XVI a. pabaigos italų eretiką Džordano Bruno (1600 m. sudegintą popiežiškame Romos mieste). Aplamai, profesorius mėgo gvildinti viduramžių erezijas, nes laikė jas tos pačios krikščioniškos ideologijos skirtinomis m a n i festacijomis. Emigracijoje parašė jis veikalą apie valdiečius (valdensus), žymiausią XII a. kilusią ereziją. Tais pačiais emigracijos metais (1923) paskelbė stamboką knygą "Istorijos filosofija", kurioje išdėstė savaimingą isto-

rijos mokslo sampratą. Karsavino istorijos filosofija ir grindžiama visavienovės idėja, kuriai duodama religinis aspektas, kurį turėjo didieji krikščionys galvotojai, kaip profesoriaus pamiltas Mikalojus Kuzanietis (Nicolaus Cusanus) (1404-1464).

Perdėm teologiniu veikalu galima laikyti Karsavino traktatą "Apie Pradmenis" ("O načalach"). Jame dėstomas mokslas apie Dievą, tvėrimą ir tvarinius ir apie Trejybės dogmą. Karsavinas įrodinėjo, kad toje dogmoje glūdi ryškiausia krikščioniškos pasaulėžiūros tiesa. Veikalas pasirodė 1928 m. ir vokiškame vertime su pakeista graikiška antrašte "Peri Archon" ir paantrašte "Ideen zur Christlichen Metaphysik". Jis išleistas Lietuvoje (Klaipėdoje).

Lietuvoje profesorius vainikavo savo filosofo-teologo kūrybą paskutiniu veikalu "Apie Asmenybę" ("O Ličnosti") (1929). Veikalas netapo paveikus visuomenėje, nes paliko mažai suprastas net ir pačių akademikų. Karsavinas buvo suprastas ir įvertintas kaip iškilius mokslininkas ir tapo populiarius, kai nuostabiai greitai išmoko lietuvių kalbą, pradėjo skaityti paskaitas lietuviškai ir užsimojo rašyti plačią Europos kultūros istoriją.

II

Jei palyginsime visų Lie-

tuvos universiteto mokomojo personalo narių paskelbtus mokslinius darbus per Lietuvos universiteto nepriklausomybės laiką (1922 — 1940), Karsavinui turėsime pripažinti pirmenybę. Jo išleisti penki nemaži tomai Europos kultūros istorijos ir dar minėtas istoriosofinis veikalas pelnė jam darbingiausio mūsų universiteto profesoriaus vardą. Reikia stebėtis jo gebėjimu taip trumpu laiku įsisavinta svetima kalba pildyti tomą po tomo ir nuo 1932 iki 1939 m. paskelbti penkis tomus (Penktas dviem pustomiais). 1940 metais turėjo parengtą ir šeštą tomą (reformaciją) ir buvo beduodas spausdinti. Dėl užklupusios bolševikinės okupacijos turėjo susilaikyti.

Karsavino Europos kultūros istorija, apimanti maždaug tūkstantį metų, t. y. viduramžius, yra perdėm originalus darbas. Nors autorius rėmėsi daugiau gausia literatūra ir antraeiliais šaltiniais, tačiau visą panaudotą medžiagą savaimingai "perdirbinėjo" pagal savo istorijos sampratą. O ta jo visavienovės idėja raudonu siūlu traukiasi per visus penkis tomus. Pagal ją istorinis vyksmas nedalomas kontinuumas ir jame pirmąją dvasinę kultūrą, kuri yra krikščioniška visoje Europos istorijoje. Štai pirmo tomo įvade jis rašo: "Galima, be abejo, įvairiai žiūrėti į religijos klausimą ir nevienodai vertinti Vakarų Bažnyčią; bet didžiausia jos istorinė reikšmė visai aiški, kaip aišku ir tai, kad tik krikščionybę tyrinėdamas istorikas randa tikruosius europiečių kultūros, krikščioniškos kultūros pradus. Tai nieko, kad XIX a. "švietėjai" niekino tikėjimo problemas ir ypatingą dėmesį kreipė į socialinį ir ekonominį gyvenimą. Objektivaus mokslo ir bendrojo kurso uždaviniai visai kitokie". Tad Karsavinas ne tik dėstė Europos kultūros istoriją, bet kartu ją interpretavo kaip filosofas-teologas. Jis perdėm nurodinėjo Europos kultūros krikščioniškus pradus, nes ji yra "Vakarų krikščionybės kultūra". (V. 10). Karsavinas gretintinas su kristoforu Dawsonu (1889-1970), anglų istoriko konvertitu, kuris su didele erudicija ir gilia išvalga aiškino krikščioniškos Europos kultūros pradmenis.

Jei Karsavino Europos kultūros istorija būtų parašyta ne lietuvių, o kokia kongresinė kalba, tai į ją būtų atkreiptas mokslininkų dėmesys ir autorius būtų

JURGIS JUODIS.

Kęstutis ir Birutė (aliejus)

(Nukelta į 6 psl.)

Prof. L. Karsavinas...

(Atkelta iš 5 psl.)

įgijęs iškilaus istoriko vardą, kaip jis žinomas šiuo metu kaip filosofas-teologas bei metafizikas. Jo lietuviška istorija nežinoma mokslo pasauliui. Štai ir nesenai baigtame spausdinti trečia-me Bolšaja Sovietskaja Enciklopedija leidime duotame trumpame straipsnelyje apie Karsaviną (antrame "Stalino epochos" leidime jis neįdėtas) jo duotoje apypilnėje bibliografijoje randame paskutiniu metu veikalą Lietuvoje išleistą "O Ličnosti".

III

Su nebaigta Europos kultūros istorija pasibaigė Karsavino paskelbta mokslinė kūryba. Pirmoji Sovietų okupacija išplėšė jam plunksną iš rankų. Jis gavo pajusti, kad esąs tik toleruojamas, bet nepageidaujamas profesorius. Jis, rodos, buvo vienintelis universiteto dėstytojas, iš kurio švietimo komisariatas pareikalavo pateikti savo mokslo credo. Jis tai padarė, pasiūsdamas atitinkamą raštą J. Žiugždaui, tada aukštojo mokslo departamento direktoriui. Prasidėjus mokslo metams Vilniaus universitete, pats slėpė istorijos seminaro savo parašytas knygas, sakydamas artimiesiems, jog jos "dabar pavojinga skaityti". Nebandė skaityti jokio Europos istorijos kurso, nes čia, kaip pats prisipažino, "galima įkliūti". Skaitė Egipto, Rytų istorijas, kurių nelaikė pavojingomis. Taip ir prastūme pirmus akademinius metus, jausdamasis esąs ne savoje vietoje.

Vokiečių okupacijoje darbas universitete vyko, nors okupantų beveik nepakenčiamas ir trukdomas. Karsavinas dabar galėjo skaityti paskaitas kaip tinkamas. Bet nebetęsė savo kultūros istorijos (galbūt dėl neaiškių perspektyvų jos tolimesniai leidimai). Tačiau Karsavinas nenustygo be mokslinio kūrybos darbo. Jis ėmėsi rašyti istoriosofinį veikalą ir jį tęsė per visą okupacijos laiką. Veiklas planuotas didelės apimties — dviejų tomų. Apie jį kartą prasitarė: "Noriu pasakyti, kaip aš suprantu istoriją". Galbūt kūrė kažką panašaus į J. A. Toynbee "Study of History". Gal profesorius nujautė jam gresiantį likimą ir rašė sau testamentą.

Atėjo 1944 metai, kai vokiečių rytų frontas braškėjo ir sovietai artėjo prie Lietuvos. Tuo metu padidėjusi lenkų ir sovietų partizanų veikla ypačiai Vilniaus krašte jaudino visuomenę. Karsavinas vis dėlto tęsė savo istorijos filosofiją. Jau sovietams pasiekus Lietuvą ir artėjant prie Vilniaus,

liepos 1 d. teko aplankyti profesorių. Paklausus, kas bus, jis nedvejodamas atsakė: "už dviejų savaitių bolševikai bus čia. Aš nebėgsiu, nebent mane varys. Bet mano karjera (mokslinė) baigta. Negalėjau išspausdinti šešto tomo, negalėsiu ir dabar rašomo veikalą. Mano karjera baigta". Tai buvo paskutiniai jo man tarti žodžiai. Liūdnai atsiveikinome — kaip pasirodė — amžinai.

Sovietinėj Lietuvoj Karsavinas profesoriavo Vilniaus universitete iki 1946 metų. Tais metais jis buvo atleistas ir paliktas meno istorijos profesorium Dailės institute. Čia jis profesoriavo iki 1949 metų pradžios ir po to buvo ištremtas į šaltąją Komi autonominę respubliką (Vorkutą). Ištremimo priežastį iš dalies atskleidė jo paskaitų klausytojas Dailės institute Nasvytis. (Vienas dabar Lietuvoje garsėjančių inžinierių dvynių). Jis kartą rašė Gimtajame krašte, kad Karsavinas skaitė meno istoriją "su idealistiniais polėkais". O tai ne marksistiškai-leninistiškai ir gal dėl to "įkliūvo". Daugiau apie Karsavino nuteisimą ir ištremimą pasako vokiečių belaisvis Dr. Erichas F. Commeris, laikytas toje pačioje Vorkutos stovykloje. Sugrįžęs iš nelaisvės tarnavo kultūriniu attaché prie V. Vokietijos ambasados Vatikane. Jis parašė apie Karsavino tremtį straipsnį, įvardytą "Apie vieno rusų metafiziko gyvenimą ir mirtį", išspausdintą žurnale "Orientalia Christiana Periodica", Roma 1958. Vol. XXI. Jo lietuviškas vertimas įdėtas Liet. T. Pr. t. IV, kn. 1. 1977. Sommeris pateikė, be abejo, patikimą žinią apie mūsų garbingo mokslininko kaltinimą ir nuteisimą: "Kaip dabar žinoma, jis apie 1949 m. pradžią, didelių trėmimų metu, buvo ištremtas į Rusijos gilumą. Saugumo organams jis buvo įtartinas ne antisovietine veikla, bet "idealistine pasaulėžiūra", kuri palaikyta "grėsminga marksistiniame jaunuomenės auklėjimui". Kitos dingsties jam pa-

smerkti nebuvo galima surasti. Tad kaip Sokratas jis buvo apkaltintas jaunuomenės tvirkinimu. Tačiau buvo esminis skirtumas tas, kad Karsavinas vedęs jaunimą prie Dievo." Tai "ideologinis nusikaltimas", baisesnis už plėšikavimą, žmogžudystę, ir todėl baustinąs sunkiausia bausme. Karsavinas buvo nuteistas Maskvoje už akių "laikyti dešimtį metų darbo ir auklėjimo stovykloje". Nuo Dostojevskio laikų visam pasauliui žinomas rusiškas įgeidis (choždenie po mukam) apsisprendė paskutinį filosofą gyvenimo dešimmetį".

Tas pats autorius aprašė ir Karsavino mirties aplinkybes. "1952 liepos 13 d. sutikau vežimą, kurį Vilhelmas Raabe būtų pavadinęs "Schuederump", kai laukiau prie dvigubų Abezo invalidų stovyklos Nr. 4 vartų, kad mane ten įleistų. Vartų sargyba liepė man ir mano dviem palydovams karius pasitraukti į šalį ir praleisti nususio kuino traukiamą vežimą. Supratau, kad neobliuotų lentų dėžėje buvo vieno kančių draugo palai-kai. Persižegnojau ir sukalbėjau "Tėve Mūsų". Nūriai nusiteikęs įžengiau stovyklon, kur tikėjaisi susitikti su keliais karo meto draugais ir su profesorium Karsavinu, kuris iš vardo buvo man žinomas dar Berlyno studijų laikais. Buvau jam rekomenduotas ir turėjau perduoti sveikinimus.

Atlikęs paskyrimo į darbo barako formalumus, pirmiausia nuėjau pas medicinos punkto gydytoją. Mano turimomis žiniomis Karsavinas buvo gydomas tame punkte nuo 1951 m. rudens. Ten man buvo su apgailestavimu pasakyta: "Kaip tik vakar jis mirė nuo smegenų smūgio. Tai dažna mirties priežastis. Buvo padaryta viskas, kas buvo įmanoma. Jam nieko netrūko. Jis turėjo ištikimų, juo besirūpinančių draugų ir lengvai mirė. Ar galima daugiau norėti mūsų padėtyje?" Turėjau sutikti su gydytoju. Jis parodė man šviesų kambarį, kur Karsavinas mirė. Jame stovėjo tik viena lova, o ne kelios daugiaaukštės. Pro langą buvo matoma aukščiau lentų tvoros

šiek tiek dangaus. "Šitoje kryptyje yra Vakarai", paaiškino gydytojas su daug pasakančiu žvilgsniu. "Patalpinau čia Profesorių, kad galėtų būti vienas su savo mintimis ir galvotų apie savo gimines ir draugus Vakaruose."

Karsavinas buvo nuteistas kaip Sokratas prieš du tūkstančius metų su viršum, ir jis mirė mokslo kankiniu. Jis įsijungė į tų sovietinių mokslininkų kankinių plejadą, kurių ten buvo, yra ir bus.

O mums lietuviams Karsavinas palieka mūsų nepriklausomybės laikų Alma Mater pažibą. Buvęs įsijungęs į mūsų tautą, jis ir tremtyje, kaip Sommeris liudija, artimai bendravo su lietuviais. Jis parašė jiems credo interpretaciją katalikiškiu atžvilgiu. Prieš mirdamas perėjo į katalikų tikėjimą valios pareiškimu,

kurį priėmė lietuviai kanauninkas. Mirties patalė leidosi to paties kanauninko aptarnaujamas ir palydėtas Viatikumu į aną pasaulį. Tad mirties valandoj užant-spaudavo draugystę su lietuviais ir lietuvių tauta.

WANTED EXPERIENCED DOUBLE END MACHINE OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance.

Good pay. Steady work. Paid hospitalization. Life insurance, holidays & vacation.

Apply call or write to:
BETTY MULLIGAN
BERNARD LUMBER
CO., INC.

4333 EUPHROSINE ST.
NEW ORLEANS, LA. 70185
504-822-4130 (37-39)

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGUA

LYGYBĖ IR BROLYBĖ

Kadangi lygybės ir brolybės šūkis skamba labai krikščioniškai, tai jis gali ir vieną kitą mūsų žmogelį uždegti narsa šokti ant barikadų su akmeniu saujoje dėl šio idealo igyvendinimo. Turėdami tai galvoj, mes čia norėtume įspėti visuomenę, kad tokie apgaulingi lozungai mūsų kovos vėliavai visiškai netinka, nes jų ikūnijimas sunaikintu mūsų senas ir gerbtinas tradicijas, nublėsintų veiklos intensyvumą ir sukiršintų mūsų tauriausias asmenybes.

Na, tik įsivaizduokite, kas atsitiktų, jeigu Vlikas, Altas ir Bendruomenė būtų visiškai lygios organizacijos, valdomos tikrai tos pačios šeimos brolių, seserų, žentų, švogerų, anūku, patėvių ir gyvanašių brolybės? Juk tada ir mūsų laisvės kovos doleriai nuskestų tik į vienos šeimos kišene.

O jeigu visi mūsų laikraščiai ir kultūros žurnalai imtų lygiai girti premijuotus poetus ir Baltramiejų Puplaiški, geniausiai sukūrusi poemą apie Kumelionių kaimą, kuriame rasdavo dvasinę atgaivą kone visi IX pėstininkų pulko kareiviai?

O jeigu, lygybės ir brolybės jausmo vedini, į daktarų balių išdrištų veržtis visokie šerių fabriko darbininkai, žarnų plovėjos, salės šlavėjai ir net

ligoniai, už kurių pinigų garbingieji eskulapai vilgina savo aortas mūsų ilgesnei ateičiai?

O jeigu į turtingo inžinieriaus šeimą, siekdamas su jos dukra lietuviškos brolybės, bandytų pirštis koks nors dženitoriaus sūnus, kuris uždarbiauja tikrai taisydamas ponių masažo aparatus?

O jau patys žinote, kokia velniava kyla net ir labai šven toje šeimoje, jeigu ateitininke dukrelę paryčiais parlydi iš tarptautinių šokių santarietis ar neolituanas, tik broliškos meilės skatinami.

Be to, kokia brolybė gali būti tarp Kalifornijos ar Floridos apartmenthauzų savininko ir jo tikro brolio kolchozininko, kurio partija nori tuos dangoraižius nusavinti?

Taigi tikra lietuviška lygybė ir brolybė nekenksmingai suklesti tikrai šermeninėje, o kitokių galimybių nė nesvarstykime.

MUMS RAŠO

Pastaruojų metu redakcija yra gavusi keletą laiškelių, kurių mums patiems nekenksmingesnius čia ir skelbiame.

PATEKO Į TAUTIEČIŲ NEMALONĘ

Gerbiamieji,

Aš esu kralikų mylėtojas, studijuojų jų gyvenimą ir

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po 38 metų klajonių, tris kartus nusiųs kitomis vedybomis, dabar vėl sugrįžo į šeimą mūsų brangusis avinėlis
ALBINAS KUKUREVIČIUS.

Dabar mes vėl švenčiame gimimo dienas ir vardines, o taip pat priimame linkėjimus ir dovanas.

Jo pirmoji žmona

Elzbieta

savo rezidencijos kieme esu įrengęs jų žardelį. Bet šią vasarą lanhydamsis okup. Lietuvos kolūkyje, ėmiau ir per daug išsižiojau. Aš ten pasakiau, kad tarybiniai kralikai net intensyviau veisiasi negu mūsų buržuaziniai. Turbūt dėl to mane gana teigiamai paminėjo "Gimtasis kraštas". Bet čia dabar grįžusį jau veja iš namų žmona, kaimynai su manimi nesisveikina, o brolis dar prieš sutartą laiką reikalauja gražinti mortgičius..

Ką man daryti, kad tiek nemalonumų mano durna pridarė?

J. Kalvelis

Redakcija: Vaziuok dar kartą į Lietuvą ir ten pasakyk, kad tavo buržuaziniai kralikai yra riebesni negu tarybiniai. Tada gal tas pats laikraštis tave prakeiks, ir čia vėl atgausi gerą vardą.

PAGUODŽIANTIS OPTIMIZMAS

Didžiai gerbiami
Redaktoriai,

Šiuo atviruku ir keliais savo žodžiais tenorių Jus tik pastiprinti neatlaidžioje ko voje už teisybę. Šia proga visiems mūsų rašto dida yriams sakau: nepadėkite plunksnos į šalį, nes ji šiandien yra mūsų kardas! Nors mūsų raštų čia ir niekas neskaitys, bet jie vis tiek am-

A.

Į ŠVIESIĄ ATEITI!

Naujas amžius žygiams rėdos, —
Į žvaigždes kelius nuties.
Veda žmogų velnio pėdos
Į palaimą ateities.
Kalnas, klonis, pragarmė —
Paskui velnią mes pirmi!

Velnias narsą mums dalina
Klubuos, lovoj ir bare, —
Priešą suplakam į blyną
Su barzda ir kepure,
Auga iltys, kol miegi,
Bunda vėl diena smagi:

Vėlei vieną plunksna duriam,
Kitą spjaunam iš toliau,
Pilam tulžį beviduriam,
Draugą kariam pagaliau, —
Smaugiam, kolei išsilies
Šnapsas tremtinio dalies.

Sūnūs nosim dirvą aria,
Sėja dukros rūteles,
Kol įgimdom juodą narį
Į kovotojų eiles,
Kurs išlaisvins užu mus
Tėvą, brolių ir kūmus.

Tad su airėm, negrėm, rusėm,
Indijono vedini,
Savo tautai nepražūsime
Žemėj, ore, vandeny, —
Kontinentuose visuos
Mūsų kelnės plevėsuos!..

žinai išliks knygoje ir senuose laikraščiuose, ir mūsų vardus iš dulkių atkas būsimosios kartos. O tada visi sužinos, kad mes čia tikrai gyvenome.

Jūsų Gerbėjas

Redakcija: Dėkojame už paguodą. Jūs teisingai pranašaujate. Juk senovės kuni gaikščių ir didikų dvarų inventoriaus sąrašuose taip pat išliko daugybė baudžiauninkų pavardžių, ir šiandien žinome, kad jie tikrai gyveno ir numirė..

IŠ KULTŪRINĖS VEIKLOS REORGANIZUOTOS NOVELĖS KONKURSAS

LAIMINGAI PASIBAIGĖS VIZITAS

Okup. Lietuvos Aukščiausios tarybos delegacija, vadovaujama Prezidiumo pirmininko Antano Barkausko, lankėsi net Indonezijoje ir dabar "Gimtajame krašte" pasakoja geriausius įspūdžius apie tą kraštą. Džiaugiamasi, kad "čia turima laiko išbandytus gerų santykių pradus" ir, matyt, tikimasi dar geresnių vizitų ateity.

Laimė, kad A. Barkauskas šio reto vizito metu užmiršo, jog prez. Suharto įsiviešpatavimo dienomis toje tūkstančių salų Indonezijoje į jūrą buvo sumesta ir paskandinta apie 500,000 komunistų ir tik tada pasiekta dabartinė gerovė...

Kaip žinoma, Reorganizuota Lietuvių Bendruomenė jau irgi paskelbė novelės konkursą, kur galima laimėti net 500 ir mažiau dolerių. Tokia nauja proga išgarsėti ir praturtėti sukėlė didelį rašytojų susidomėjimą, ir Chicagoje, Los An gelėse ir New Yorke net kolektyviai svarstoma, kokia ta reorganizuota novelė turėtų būti, kad garantuotai pasiimtų premiją.

Mūsų apklausinėjimais parodė, kad dauguma mano, kad tokioje novelėje turėtų būti pavaizduotas RLB kovas su PLB, kuri baigiasi

(Nukelta į 8 psl.)

Veritas rimto dėmesio projektas

Socialinių reikalų tarybos pirm. dr. A. Butkui paskelbus, kad JAV valdžia nutarė paskirti lietuvių pensininkų sodybai apie 2 milijonus dolerių, rašytojų tarpe reiškiamas pageidavimas, kad gal ir jiems, kadangi visi jau pensininkai, iš tos sumos nuobyrų galima būtų įsteigti kokį kolchozą, kur, vienas kito nesutikdami, galėtų ramiai praleisti savo kūrybinę senatvę. Tam sumanymui paryškinti vienas architektas mums atsiuntė ir čia regimą tokio kolūkio projektą.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

ŠVEICARIJOJ IR ANGLIJOJ

Palikęs vaišingus savo gimines ir prietelius Muenchene, važiavau į Zuerichą ir ten susitikau savo jaunesnę dukrą Viktoriją. Prieš trejus metus, baigusi komercinį meno institutą ir susitaupiusi pinigų, panorą pamatyti pasaulio. Pradėjusi nuo Londono, kur ją tėviškai globojo mano geras bičiulis Lietuvių Namų vedėjas Kazys Makūnas. Būdama didelė žiemos sporto ir slidinėjimo mėgėja, žiemą pradeda dirbti Šveicarijos

žymiajame kalnų kurorto viešbutyje, vėliau išmokusi gerai vokiškai ir šveicariškai devynis mėnesius dirbo ir tris mėnesius su savo automobiliu važinėjo po Europą ir kitus kraštus. Ir jau taip trys metai, atrodo, Australijos nepasigailusi ir yra laiminga pasidariusi europiete. Buvo labai malonu pasimatyti ir pasidalinti pasakutėmis trijų nesimatyti metų naujienomis.

Po šešerių nebuvimo metų, aš ir vėl atsiradau Londone ir kur gi kitur žmogus apsistosi, jei ne Lietuvių Namuose ir pas vaišingąją Kazį Makūną. Lietuvių Namai daug nepasikeitė, tik gal nuolatinių klientų veidai daugiau suseno ir daugelio vyresniųjų jau neberadau. Malonu buvo pasikalbėti su dabartiniu "Europos Lietuvo" redaktorium Juozu Vilčinsku, kuris man padavė paskutinius pasaulinės lietuvių spaudos laikraščius ir iš ten aš galėjau sužinoti, kas dedasi mūsų lietuviškame pasaulyje. Malonu buvo sutikti administratorių A. Žukauską, spaustuvinką St. Bosikį, išgarsėjusį dailininką A. Bražį, kuris dabar dirba prie savo namų atremontavimo ir nori greitai tapti milijonieriumi. Didelį siurprizą man padarė mano susitikimas su savo jaunystės dienų draugu architektu Kl. Tamošiūnu, kurio nebuvau matęs jau virš 30 metų ir kuris dabar yra vienas iš Lietuvių Namų direktorių. Malonu ir vėl buvo aplankyti Lietuvių Sodybą, kurios administratorium dabar yra Zigmas Juras su savo žmona. Ten taip pat dirba ir kelios lietuvaitės, tarp jų ir nesenai iš Lietuvos atvykusi Asta Kučinskaitė. Sodyboje nuolatina gyvena ir kun. A. Gėryba, su kuriuo malonu buvo prisiminti bendrus pažįstamus ir visus kitus, jo taip garbinamus žemaičius.

Šioje Sodyboje buvau jau ne pirmą kartą ir kiekvieną sykį vis labiau ir labiau ją susižaviu. Tikrai nemanau, kad bent kokia kita lietuvių kolonija visame pasaulyje, turi ką nors panašaus. Tai yra lyg pasakos pilis, apsupta gražaus miško, ežerėlių ir

puikių gamtos vaizdų. Gaila, kad ten yra taip mažai lietuvių ir jie negali šios puikios vietovės daug geriau ir plačiau išnaudoti.

Man būnant Londone, ten vyko didelis jaunimo ir kitų pasiruošimas į būsimąją Lietuvių Dieną, vykiančią Bradfordo mieste. Tikrai gaila, kad dėl savo tolimesnių kelionės planų, aš negalėjau šiame dideliame Anglijos subuvime būti. Antuose, senuose Lietuvių Namuose, vadinamuose Lietuvių Soc. ir Sporto klube vyko pasiruošimo repeticijos, vėliau ir vaišės, kuriose ir aš buvau supažindintas su vietiniais šio klubo vadovais. Gaila tik, kad šis sporto klubas neturi beveik jokios sportinės veiklos ir yra tik pavadinimas.

Malonu buvo Londone susipažinti su naujuoju Liet. Namų direktorium Vl. Dargiu ir jo žmona Nijole, kuri mums rodė, kaip reikia nauju būdu "cepelinus" virti. Malonus buvo ir, taip vadinamas "admirolas" Juozas Liubinas, kuris, visą savo gyvenimą būdamas jūrininkas, pagrindinai prisilaikė šiuose Lietuvių Namuose ir šiuo metu jis, po šešių mėnesių plaukiojimo, atostogavo čia.

Paviešėjus Londone ir atsigavęs nuo visų kitų įtempimų, pajudėjau atgal į Australiją ir per karštąjį Bahrain, švarųjį Singapūrą ir purvinąjį Bombėjų, atskridau į Australiją. Čia kaip paprastai ir vėl benzinno darbuotojų streikas, per tris savaites išgarinęs iš tankų visą atsarginį benziną ir sulaikęs pusę važiuojančių automobilių. Siurprizas ir čia, jau savuose namuose. Telegrama ir telefonas praneša, kad sekančią dieną į Sydneį atskreinda mano geras bičiulis iš Los Angeles Gasparas Kazlauskas. Jis yra didžiulės "Astro Arc" įmonės savininkas ir į Australiją atskrenda dalyvauti su savo gaminiais, čia būsimoje Tarptautinėje In-

dustrinėje parodoje. Jam ir jo menedžeriui parodau Lietuvių Namus, pietaujame ten, prisimename senus Los Angeles ir kitus iš Amerikos pažįstamus, surandu jam lietuvaite Aušrą Juškiene, kuri tapo jo skyriaus parodoje "hostesė".

Taip ir vėl, pabaigęs savo trijų mėnesių atostogas, grįžtu prie kasdieninio savo darbo ir dažnesnio pasimatymo su jumis.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

A. Andriušis, Dorchester 13.00
A. Ruigys, Los Angeles 8.00
Los Angeles Lietuvių
Kredito Unija20.00

St. Mackevičius, Carlsbad 10.00
J. Salasevičienė, Euclid .. 3.00
A. D. Ratkelis, Laguna B. 8.00
Dr. J. Yčas, Toronto 8.00
E. A. Rašytinis, Detroit 10.00
J. Raškauskas, Cleveland 13.00
A. Beresnevičius, Webster 3.00
Ž. Vaitkienė, Euclid 3.00
J. Gužauskas, Baltimore 3.00
A. Dziakonas, Rochester 3.00
A. Ščiuka, Lantana15.00
Dr. J. Trojanas, Maspeth 13.00
V. Kamantas,

Grand Rapids 3.00
A. Juodvalkis, Chicago 100.00
G. Dzirvonienė, Chicago 8.00
M. Balutavičius,
Venezuela18.00
L. Krajauskas,
St. Petersburg 5.00
O. Undraitis, Rockford .. 5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Pro mėlynus akinus...

(Atkelta iš 7 psl.)

triuškinančiu reorgų laimėjimu Jaunimo centro palangėje. Bet vienas losangelietis siūlo RLB veiklą perkelti net į pomirtinį pasaulį ir novelę pavadinti "Lietuviškas Beginas prie dangaus vartų".

IŠKILMINGA AKADEMIJA PILYPU STRIUPUI PAGERBTI

Nusižiūrėję į dabar išplitusią akademių madą, Brooklyno tautiečiai ryžosi iškilminga akademija pagerbti ir 90 metų sulaukusį Pilypą Striupą, kuris savo politinėje ir visuomeninėje veikloje yra nukeliavęs nuo šv. Trejybės apaštalavimo narių iki bimbinių komunistų ir dabar vėl grįžęs į Gyvojo rašančiaus draugiją.

Kaip mūsų korespondentas praneša, akademijos rengėjų žmonos prikepė skanių kiaušienų šonkaulių, privirė cepelinų ir prigaminė kruopinių dešrų, o vyrai prinešė didelį kiekį "stipriosios", ir nuotaika buvo labai pakili. Pagrindinę kalbą pasakė pats jubilatas, labai vaizdingai papasakodamas, kaip jis caro laikais vogė arklius ir vis gudriai išsisukdavo iš bėdos. Visa nelaimė, kad Striupas, pabandęs dar jaunatviškai pašokti polką, paslydo ir išsinarino klubą. Bet rengėjai dėl to nenusimena ir nori tokių akademių suruošti dar daugiau..

"Amber Holidays"

1982 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE —

Maskva-Vilnius

Gruodžio 27 — \$995.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokėčiu. Grupės lydės vadovai.

1983 metų ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos — pirmoji grupė išvyksta balandžio mėn. 20 d. Registracijas priimame dabar.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

JONAS ŠOLIŪNAS,

turįs 23-jų metų patyrimą Social Security srityje, atidarė savo įstaigą:

SOCIAL SERVICE ADVISORS

2444 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629.

Tel.: 312-737-8039.

Įstaiga veikia — pirmadieniais — penktadieniais nuo 9:00 val. iki 4 val. p. p.

Mielai patarnaujame visais reikalais, kurie liečia Social Security senatvės, Disability, Medicare pensijas ir klausimus. Tvarkome visas apeliacijas ir skundus dėl įvairiausių pensijų problemų.

ELIZABETH

ALT S-GOS ELIZABETHO
SKYRIUI 30 METŲ

Bene didžiausioji karo atblokštų lietuvių masė iš įvairių Vokietijos stovyklų pasiekė Amerikos krantus 1949-1950 metais. Atvykę jie čia rado savo gimines, parapijas, organizacijas, ir gausią spaudą savo gimtąja kalba. Nors čia ir buvo nemažai įvairių organizacijų, tačiau atsirado gana gausi tautinės minties naujakurių grupė, kuri jungėsi į Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą. Taip skyriai kūrėsi kur tik buvo didesni lietuvių telkiniai. Tas pat įvyko ir Elizabetho lietuviuose.

Skyriaus steigimo pradininku buvo Algirdas Zenkus, Korėjos karo veteranas. Jis tam steigiamajam susirinkimui ir pirmininka-

Bronė Lukienė uoli ALT S-gos Elizabetho skyriaus darbuotoja.

vo. Sekretoriavo Juozas Juška. Pranešimus padarė Vincas Rastenis ir Balys Vyliadas. Ir taip 1952 metais spalio mėn. 19 dieną buvo įsteigtas Tautinės Sąjungos skyrius Elizabethės su 14 narių. Laiko tekmėje nariai tolydžio augo, pasiekdami 50 asmenų skai-

čių. Šiuo metu ši skaitlinė yra gerokai sumažėjusi, nes daugelis vienminčių yra sulaukę "auksinio rudens" amžiaus ribą. Vieni leidžia nerūpestingas pensininko dienas nuolatinės saulės glamonėjami Floridoje arba Kalifornijoje, o kiti, deja, jau yra išlėkę į Anapilio dausas...

Skyriaus narių tarpe yra buvę gerų darbininkų, veikusių Dirvos naudai. Vienas iš tokių labiausiai pasižymėjusių buvo Stasys Lukoševičius. Jis per daugelį metų, beveik iki savo paskutinio atodūsio rinkdavo Dirvai šventinius sveikinimus, o Vilties draugijai telkdavo narius. Tai buvo žmogus, kuris tiesiog su nepalaužiamą aistrą kasmet sukaupdavo nemažai lėšų, nes gerai suprato spaudos reikšmę.

Pastaraisiais metais gražaus nuosirdumo skyriaus veikloje yra parodžiusi Bronė Lukienė, turinti arti Elizabetho miesto centro plaukų šukuosenos saloną. Ji gražiai su profesine patirtimi aptarnauja gausų klientų būrį. Pati augusi okupuotame Dukšto miestely, Bronė yra patyrusi nemažai lenkų daromų skriaudų lietuviams. Ji čia gyvendama drauge su savo vyru Petru, su tikru enzutiazmu ir meile talkina Elizabetho skyriui renginių metu.

Norėdama šį trisdešimtį metų jubiliejų gražiai atžymėti, skyriaus valdyba ėmėsi iniciatyvos surengti minėjimą. Jis įvyks 1982 metais spalio mėn. 23 dieną, 7 val. vak. lietuvių parapijos salėje, 211 Ripley Place, Elizabeth, New Jersey. Kartu bus prisiminta ir seno-

sios Lietuvos, Vytauto laikų Tautos šventė. Apžvalginės mintis jubiliejaus tekmėje mums pateiks agronomas Jurgis Sirusas, patyręs tautinės minties darbuotojas. Po jo kalbos bus rodomas filmas apie pirmąjį ir paskutinįjį Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną. Šis filmas, New Jersey dar niekad nematytas, turėtų būti visiems įdomi atrakcija. Filmo operatorium bus mokyklos administratorius Rimas Bitėnas.

Bilietus galime įsigyti pas Bronę Lukienę, 352-0120; Vincą Misiūną, 352-8430; Joną Ramanauską, 355-5153; Julijų Veblaitį, 687-4943. Visas gautas pelnas bus skiriamas Lietuvos Pasiuntinybės remonto darbams Washingtone. Dalyvaukime kuo gausingiau,

nes vakaras bus tikrai įdomus ir jaukus. Iki gražaus pasimatymo. j.p.v.

OTR/L
COTA/L

The Northeast Ohio Developmental Center, a residential facility for the mentally retarded, has immediate openings at its Broadview Campus in Broadview Hts. and Cleveland Campus in Cleveland, for OTR/Ls and COTAs. Experience in MR/DD, sensory integration, and/or physical disabilities preferred, but will consider new graduates. Ohio Therapy license required. Contact Karen Kittle 216-526-5000, Ext. 328 to arrange for an interview.

An Equal Opportunity Employer (38-39)

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED PHYSICAL
THERAPIST ASSISTANT

To work and live in small congenial community and a modern 206 bed J.C.A.H. Accredited hospital. Salary commensurate with experience & ability. Liberal personnel policies and fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE
TO EMPLOY

MERCY HOSPITAL
1448 Kinney's Lane
Portsmouth, Ohio 45662

An Equal Opportunity Employer (38-44)

BERNARDINE FRANCISCANS

Let my
love
be as
Yours —
for with-
out Your
love my
work is
all in
vain.

For further information, write to:

BERNARDINE SISTERS, OSF

159 Sky Meadow Drive

Stamford, CT 06903

Advokatas Petraitis danguje

[2]

Klemensas Jūra

Jis nukreipia akis į nenumaldomai raudančią žmoną, kurios ašarų per penkiolika jų bendro gyvenimo metų niekada nebuvo matęs. Nusilenkė prie jos, norėjo pasakyti daug gražių, raminančių žodžių, kurių srautą jautė savyje, tik jie nepasiekė išorės — atsimušė į neperregimą Anapus sieną ir sudužo be mažiausio garso. Norėjo ją apglėbti mylinčiomis rankomis, kaip visuomet per eilę metų darydavo iš darbo grįžęs — veltui! Norėjo prie krūtinės priglausti ašarotus vaikų veidelius — ne! Tik iš tolo, lyg pašalinis tebėtojas, žiūrėjo ir skaitė jų grauždžias mintis. Žmonos mintys buvo ne tik liūdnos, bet ir piktos, priekaištingos:

"...kodėl tu pasiskubinai? Kodėl nepalaukei, bent kol išauginsime, išmokslinsime vaikučius? Ką mes dabar vieni be tavęs veiksim? Ar tikėjimės susilaukti šitokio smūgio?" — mintimis reiškė savo liūdesį ji.

"Tu buvai geras vyras ir tėvas, bet kas iš to, kad neištesėjai? Pabėgai! Palikai mus našlaičius ne tik vargui, bet ir liūdesiui. Ir jau iki dienų galo nenusiraminsime. Mes vis galvosime, kad nelaiku tu mus palikai. Tu paskubėjai mus apieisti, lyg mes kuo nors tau buvom negerai? Ar gi mes tave skriaudėme?" — ji pasrūva ašaromis ir nesusivaldydama balsu pravirksta. Aprimusį, vėl tyliai galvoja:

"O gal ir verta esu? Buvau bloga žmona:

neatidi, nerūpestinga, įkyri, kada tu per dienu dienas, o kartais ir per ištisas naktis pramurksodavai užsidaręs kabinete, apsikrovęs bylomis. Tu neleisdavai ne tik vaikams, bet ir man drausdavai trukdyti. Aišku, aš tada burbėdavau, prikašiodavau, kad nereikia tiek daug dirbti, geriau būtum pasitaukęs sveikata, gal ir senatvės būtum sulaukęs... Ak, kodėl, kodėl tu mus palikai?" — ji galvoja, o jis stebi, skaito jos mintis ir jam darosi niūriai nejauku.

— Aš tikrai nenorėjau jus palikti. Dovanok, jeigu jau taip išėjo. Gal tu ir teisi: aš kaltas — nepasisaugočiau. Žinoma, kaltas! Dabar jau nepakeisi. Aš jau sutraukiau visus ryšius, visas gijas, kurios rišo prie gyvenimo, darbo, šeimos, draugų, visuomenės. Taip turėjo atsitikti anksčiau ar vėliau. O... gerai žinau, kad nejučiomis buvau pradėjęs slysti į balą. Nors ir tos paskutinės bylos, kurias be mažiausio noro buvau sutikęs ginti — nebuvo švarios... Pinigų krūva ir mane kreipė į slidų kelią. Aišku, kada žmogus pradeda klimpti, nėra kas tave besulaiko. Kitos būtų sekusios dar nešvaresnės ir mane, kaip ir tūkstančius kitų — panardintų į dvokiančią pelkę! Kada žmogus įstatymo raidę imi vynioti į melagingai paausotą popierėlį... Kada nusikaltėlių išvedi į laisvę, o nekaltam, dar gi nuskriaustam smogi su įstatymu per galvą... Ne! Ir ne! Geriau

šitaip. Geriau, kad nesusėčiau dar žemiau nuslysti. Ne ir ne! Aš neturiu nuopelnų, nors labai rūpestingai jų ieškočiau. Buvau ne kažin kas, nors tokiu dėkausi — — —

Mintys, nukėlusios į praeitį, buvo taip stipriai jį apipynusios, kad visai nepasijuto seniai, o kaip seniai, beeinas sunkiu varganu keliu. Neapmatomai ilgu keliu! Jis — vargas palinkęs žmogelis, tamsiais varžančiais drabužiais, vienplaukis, jau žilstelėjusiais paausiais, su smailais žibančiais batais — svyrinėdamas vis kopė ir kopė aukštyn...

Kelias tirpo neapmatomose tulumose, vingiavosi, kilo į viršų, raitėsi smailais prarajų kriaušiais, siaurėjo ir rangėsi, lyg neapsakomo ilgumo gyvatė, tingiai nusidriekusi į beribes tolumas. Nuovargis lenkė prie žemės. Rankos instinktyviai tiesėsi pasiremti į aštrias pakelės uolas. Jos buvo karštos, nudeginančios pirštus. Žeidė ir svilino, vos prisilietus. Ir reikėjo gūžtis, laikytis atokiai, nors kelio siaurumas neleido nutolti. Keleivis žinojo, kad už uolų — begalinė pragarmė, apgaubta tirštos tamsos. Žinojo, kad apsvaigus galvai (jis dažnai turėdavo galvos svaigulį!), nuriedės į pragarmę, iš kurios nei per milijoną metų savo kaulų nebesurinksi.

— Reikia laikytis! — garsiai sušvokštė pro stipriai sukaštus dantis ir žingsnis po žingsnio kapstėsi į viršų. Jau iš prityrimo žinojo: sustoti tegalėjo tik viena akimirka. Ilgesnis sustojimas — pavojingas. Smulkūs kelio akmenėliai pradėdavo riedėti iš po kojų ir nejučiomis, bet ir nesulaikomai imdavo slysti žemyn, iš kur su tokiu begaliniu vargu jis buvo atkeliavęs...

(Bus daugiau)

LOS ANGELES LIETUVIAI

LIETUVOS DUKTERŲ VEIKLA

Lietuvos Dukterų draugijos Los Angeles skyrius ir šią vasarą, kaip jau priimta, suruošė gegužinę kalnų papėdėje esančiame gražiam La Canada miestelyje, skyriaus narės Irenos Luther sode. Šiomet gegužinė įvyko rugpiūčio 29 dieną. Šių metų rugpiūtis buvo ypatingai slopinantis ir karštas, bet čia, plačiašakių medžių pavėsyje ir po margais saulės skėčiais prie mėlynai žvilgančio maudymosi baseino, oras buvo tyras, skaidrus ir gaivinančiai malonus. Gražus būrys lietuvių šiame žydinčiame sode maloniai praleido sekmadienio popietę, tuo pačiu parodydami prielankumą gegužinės rengėjoms ir paremdami kilnius šios artimo mėlei pasišventusios organizacijos darbus. Rengėjos dėkingos visiems, atvykusiems į gegužinę, o ypatinai tiems, kurie dar prisidėjo loterijos dovanomis ar pinigine auka. Šia proga stambiausi aukotojai buvo: Algis Raulinaitis \$50, dr. Birutė Raulinaitienė \$20, Vytautas Aleksandrūnas, Janina Radvenienė ir namų šeimininkė Irena Luther po \$10.

Lietuvos Dukterų draugija buvo įkurta kun. dr. Felikso Gurecko 1959 m. Chicagoje. Yra įsitvirtinusi nuomonė, kad lietuviai emigrantai gerai gyvena, kad mūsų darbštumas, užsispyrimas ir savigarba privertė mus iškopti iš pokarinės benamio dalies ir gerai įsikurti. Tai matome, kur tik pasidairome lietuviškose kolonijose — esame saugūs, sotūs ir užtikrinę ne tik savo patogią senatvę, bet vaikų ir net anūkų, bent materialiai, saulėtą ateitį. O vis tik ir į mūsų tarpą įsisuka vargas. Nepasisekimai, nelaimės ir ligos gali labai greitai sugriauti gražiausius ateities planus, sunaikinti žmogaus ir šeimos užtikrintą gerbūvį. Amerikos valdžia įstatymais tvarko vargan patekusių šelpimą. Daug kas galvoja, kad tos valdiškos paramos turėtų pakakti. Kun. Gureckas turėjo kitą viziją. Jis, kurdamas šią šalpos draugiją, kreipėsi į pačias kilniausias

lietuves moteris išeivijoje šiuo šūkiu: geriau sušelpiti be reikalo, o ne atstumti reikalui esant. Lietuvos Dukterų draugijos įstatuose yra trys principai: paprastumas, garbingumas ir meilė. Pašalpos, nors nedidelės, teikiamos greitai, be posėdžių, be ilgų svarstymų ir biurokratinių oficialumų. Kun. Gurecko žodžiais, kas šelpia greitai, sušelpia dvigubai. Padėdamos artimui, Lietuvos Dukterys vengia moralinio teismo. Visi, kurie reikalingi jų pagalbos yra joms vienodai verti. Nesvarstoma, kas šelpiamasis buvo vakar ir kaip jam bus rytoj. Pagal "Tėve Mūsų", Lietuvos Dukterys remiasi maldos žodžiais: "Kasdieninės duonos duok mums ir šiandieną". Ir jos, kaip tos legendų geradarės, tą kasdieninę duoną vargšams dalina pilnomis riešukėmis.

Los Angeles Lietuvos Dukterų draugijos skyrius įsikūrė 1973 m. spalio mėnesį ir pirmuosius dvejus metus jam vadovavo Lionė Vilimienė. Po jos sekė visa eilė darbščių ir sumanių skyriaus vadovių, kurios, narių padėdamos, per tuos devynerius metus suruošė daug puošnių balių ir gražių gegužinių, o sekmadieniais parapijos apatinėje salėje, pasikeisdamos su kitomis moterų organizacijomis, pardavė nesuskaitomą galybę puodukų kavos ir kalnus savo iškeptų ir paaukotų pyragų. Iš šiuo būdu susidariusių lėšų, pridėjus geraširdžių rėmėjų aukas, vargan patekusių Kalifornijos lietuvių šalpai ir globali išleista virš dvylikos tūkstančių dolerių. Los Angeles Lietuvos Dukterys visomis progomis kreipiasi į tautiečius, prašydamos pranešti joms apie nelaimėn patekusius lietuvius, vis pabrėždamos, kad šelpiamųjų pavardės yra laikomos visiškai paslapyje. Jos visuomet laukia vargšų, pasiruošusios jiems kuo galėdamos padėti. Skyriaus narės, pagal įstatus, visos aktyviai dirba ir aukoja, kol gali ir pajėgia. Pasyvios pasidaro tik tada, kai visai pasensta, suserga arba patenka į vargą. Tuomet jos pačios pasidaro pajėgiųjų narių didžiausiu dėmesio centru.

Los Angeles Lietuvių Kredito kooperatyvo vadovybė. Sėdi: J. Pažėra, pirm. A. Kiršonis, A. Valavičius. Stovi: R. Bužėnas, M. Prišmantas, J. Mockus, Ig. Medziukas ir A. Mikuckis. L. Kanto nuotr.

Šiomet šios kilnios ir labai darbščios organizacijos Los Angeles skyriaus valdyba yra sekanti: pirmininkė — Aldona Audronienė, vicepirm. — Elena Skirmantienė, sekretorė — Elena Matulaitienė, išdėminkė — Marija Grušienė ir soc. reikalų vedėja — Janina Radvenienė.

Sekanits Los Angeles Lietuvos Dukterų renginys — balius bus ateinančių metų sausio mėnesio gale.

Rūta Sakienė

LOS ANGELES LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

Los Angeles Lietuvių Kredito Unija šių metų liepos mėnesyje užbaigė antrą savo veiklos dešimtmetį. Leidimas steigti tokio pobūdžio kredito unijai buvo gautas iš Kalifornijos valstijos Korporacijų įstaigos 1962 m. birželio 20 d. Buvo nelengva įtikinti ir įrodyti valstijos valdžios biurokratams, kad tokia kredito unija gali būti ir veikti. Jiems buvo nesuprantama ir neiški pati tokios unijos steigimo idėja, nes tai buvo pirmas toks atsitikimas. Pačią Los Angeles lietuvių kredito unijos idėją ir jos visą nelengvą įsteigimo procedūrą įgyvendinimo nuopelnai priklauso, kaip tik tuo metu atvykusiam iš Kanados Aleksui Kiršoniui. Jis yra pradininkas viso šio nelengvo steigimo darbo. Tačiau energingai kovojant buvo laimėta ir dabar gyvenimo faktas įrodė tų pastangų teisingumą ir naudingumą.

Kada buvo išrūpintas leidimas, tai tokio pobūdžio lietuvių kredito unija buvo pirmoji visose Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Pirmuosius Los Angeles Lietuvių Kredito Unijos valdomuosius organus sudarė: direktorių valdybą — Aleksas Kiršonis — pirm., dr. Petras Pamataitis — vi-

cepirm., Viktoras Bacevičius — išd., Feliksas Masaitis — sekretorius ir Bruno Gediminas — direktorius. Kredito komitetą — Alfonsas Valavičius — pirm., Valentinas Varnas ir Pranas Skirmantas — nariai. Priežiūros Komitetą — Jurgis Petkus — pirm., Andrius Mironas ir Vladas Pažiūra — nariai.

Kredito unijos darbe nuo pat pradžios dalyvauja visa eilė senų darbininkų, ir šiuo metu direktorių valdybą sudaro Aleksas Kiršonis, kaip jau minėjau šios kredito unijos steigėjas, Ignas Medziukas — ilgametis valdybos direktorius ir reikalų vedėjas, Ramūnas Bužinas, Jonas Mockus — kaip direktoriai, Manfredas Prišmantas sekretorius. Kredito Ko-

mitetą — Alf. Valavičius (per 20 Kredito Komiteto pirm.), Povilas Butkys ir Ignas Medziukas. Priežiūros Komitetą — ilgametis pirm. Kazys Prišmantas, Juozas Pažėra ir Algis Mikuckis. Šiuo metu kredito unijos aktyvai — narių santaupos ir turimas atsargos kapitalas viršija per milijoną dolerių.

(av)

VINCENT JUODVALKIS

Certified Public Accountant

Visi sąskaitų darbai
Valstybiniai ir kiti mokesčiai
Dokumentų notarizavimas

Reid, Hughes & Webb, Inc

7327 Reseda Blvd.
RESEDA, CA 91335
Tel. 344-0283

**Supažindinkit savo bičiulius
su DIRVA.
Atsiųskit jų adresus.
Jie gaus keletą numerių VELTUI!**

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau siuntinėti Dirvą susipažinimui šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP

TO WORK AND LIVE IN A SMALL CONCENTRAL COMMUNITY AND A 700 BED PSYCHIATRIC HOSPITAL.
WANTED: Registered Medical Records Administrator. Excellent position available. Responsible for medical records function in state psychiatric hospital. 3-5 years experience with computerized medical records preferred.

ALSO NEEDED

REGISTERED NURSES

SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE & ABILITY.
EXCELLENT FRINGE BENEFITS.

CONTACT: NADINE WILKINSON, PERSONNEL DIRECTOR.

NORTH DAKOTA STATE HOSPITAL

BOX 476, JAMESTOWN, N. D. 58401

(701) 252-7733, Ext. 2919

We are an equal opportunity employer

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

NUOSTABUS SOLISTĖS ŠUKYTĖS KONCERTAS

Muencheno operos solistės Lilijos Šukytės koncertas, akompanuojant pianistui Antanui Smetonai, įvyko 1982 m. rugsėjo 18 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje. Koncertą rengė Lietuvos Fondas, atžymėti sėkmingai 20 metų veiklai. Šiuo koncertu susidomėjimas buvo visuotinis ir per trumpą laiką visuomenė išpirkė visus bilietus, tas parodė solistės Lilijos Šukytės populiarumą ir įgytą pasaulinį garsą.

Solistė Lilija Šukytė pastoviai gyvena Muenchene ir dainuoja Muencheno operoje. Su operų pastatymais yra aplankiusi beveik visas Europos valstybių sostines bei didesnes vietas. Lietuvos Fondo tarybos pirm. Stasio Baro ir renginių vadovės Marijos Rėmienės pastangomis, solistė Lilija Šukytė davė recitalį Chicago ir apylinkių lietuvių visuomenei. Šiame recitalyje, solistė Šukytė pasirodė geriausioje formoje dainavime ir meninėje išvaizdoje. Kiekviena išdainuota daina ar jos posmas, atspindėjo veido išraišką ir visoje laikysenoje. Jos kuklumas ir sceninė laikysena žavėjo klausytojus. Net pasirinktas drabužis atrodė kuklus ir kartu iškilmingas ir teikė pasigerėjimą.

Solistė Lilija Šukytė, pirmoje koncerto dalyje, vokiškai padainavo Roberto Schumano dainų ciklą pagal von Eichendorfo eilėraščius. Be atsikvėpimo iš-

dainuotas dvylikos dainų ciklas, skirtingas savo kompozicijomis ir turiniu, parodė solistės nepaprastą pasirošimą ir sugebėjimą į jas įsigyventi. Publika programoje buvo įspėta po kiekvienos dainos neploti, bet atsirado neišskentusių ir norėjusių solistei išreikšti padėką. Nežymiu ženklu, solistė nutildė didžiulius gerbėjus ir ciklą baigė be jokių sutrikimų. Dabar publika parodė savo susižavėjimą ir karštais plojimais solistę iššaukė pasirodyti.

Pirmąją programos dalį baigė padainuodama Johan-

Lietuvių Fondo vadovai su soliste L. Šukyte: dr. A. Razma, dr. K. Ambrozaitis, dr. F. Kaunas ir dr. G. Balukas.
P. Malėtos nuotr.

nes Brahmsio 4 dainas: Sena meilė, ispaniška daina, gegužės naktis ir mano meilė žalia. Čia publika jau plojo po kiekvienos dainos ir solistė nebestabdė jų entuziazmo.

Klausytojų patogumui, programoje buvo atspaus-tas muziko A. Kučiūno iš-

verstas sutrumpintas dainuotų dainų tekstas.

Antroje programos dalyje solistė L. Šukytė padainavo lietuvių liaudies ir kitas dainas: Kur tėvelis gėrė ir Oi, liūdnas, liūdnas — Balio Dvariono, Siuntė mane motinėle ir Rūta žaliogi — Vytauto Klovos, Voverėlė ir Aš anyta — Juozo Gruodžio, Ežerėlis ir Na, tai kas — Vlodo Jakubėno, Aš per naktį ir Tulpės — Kazio V. Banaičio.

Čia lietuviškoji auditorija jau nebeišlaikė ir pasipylė plojimų audra, valiavimai bei bisų šauksmai. Gera lietuvių kalbos tarsena, išpildymas ir solistės įsijautimas varė publiką "iš proto".

Programą baigė arija Daina mėnuliui iš operos Rusalka — Antonino Dvorako. Bisui pridėjo ariją iš Puccini operos Gianni Schicchi.

Įteikiant gėlių puokštes, publika atsistojo pagerbė solistę ir palenkė jos lietuvišką širdį. Dar padainavo Mimi ariją iš Bohemos ir Brahmsio Lopšinę.

Ir solistė Lilija Šukytė ir akompaniatorius, pianistas Antanas Smetona sužavėjo čikagišką visuomenę ir paliko puikiausius atsiminimus. Jų viešnagė Chicagoje ilgai liks atmintyje.

Po koncerto dalis publikos susirinko Jaunimo Centro kavinėje ir keletą valandų pabendraavo su soliste Li-

Sol. L. Šukytė koncerto rengėjų tarpe. Iš kairės: LF tarybos pirm. St. Baras, sol. L. Šukytė, dr. A. Razma ir renginių vadovė M. Remienė.
P. Malėtos nuotr.

lija Šukyte ir pianistu Antanu Smetona. Pažymėtina, kad solistė yra alergiška tabako dūmams, todėl tą vakarą susirinkusieji buvo paprašyti kavinėje nerūkyti. Dalyviai tai suprato ir solistės pageidavimą įvykdė.

Dėkojant programos atli-

kėjams, reikia neužmiršti ir koncerto rengėjų — Lietu-

vių Fondo, kuris per labai

trumpą laiką sugebėjo šį re-

čitalį suorganizuoti.

Koncerte dalyvavo gen.

konsulė J. Daužvardienė,

vyskupas V. Brizgys, PLB

pirm. V. Kamantas, JAV

LB Krašto valdybos pirm.

V. Kutkus, BALFo centro

valdybos pirm. M. Rudienė,

Lietuvių Fondo tarybos

pirm. St. Baras, LF valdy-

bos pirm. dr. G. Balukas,

dr. A. Razma, dr. K. Ambro-

zaitis, dr. J. Valaitis ir daug

kitų visuomenės veikėjų.

VAKARONĖ SU RAŠYTOJU JURGIU JANKUM

Rašytojo Jurgio Jankaus premijuotos knygos "Paparčio žiedas" pristatymas įvyko rugsėjo 24 d. Jaunimo Centro kavinėje, Chicagoje. Vakaronę pradėjo vertinimo komisijos pirm. Česlovas Grincevičius, o pravedė JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė, specialiai atvykusi iš Clevelando.

Plačiau, apie premijuotos knygos turinį, kalbėjo vertinimo komisijos narė dr. Marija Stankus - Saulaitė. Knygoje telpa 7 novelės: Iš namų, Rūpesčiai, Paparčio žiedas (ir pati knyga šiuo vardu pavadinta), Knyga, Lapausis, Po tuo pačiu stogu ir Teta Domincė.

Jurgio Jankaus pasakojimai atremti į realybę, gerai apdoroti literatūriniai, patrauklūs ir lengvai skaitomi. Jurgis Jankus yra tikras liaudies pasakotojas.

Neprisiminė kada ir kokiomis aplinkybėmis parašęs pirmąją šios knygos novelę Iš namų, kurią radęs atspaus-tą Brazilijos lietuvių laikraštyje su jo pavarde, tai manęs, kad jo darbas. Jei kas nors šią novelę

prisiskirtų sau, tai neprieštarautų ir atsiprašytų, nes tikrai neprisimenas kada parašęs. Novelę Iš namų iš-tisai perskaitė.

Vakaronės vedėja Ingr. Bublienė padėjo programos atlikėjams ir susirinkusiems svečiams, kurių tarpe buvo ir žurnalistas Bronys Raila su žmona Daneta, atvykę iš tolimosios Kalifornijos.

Rašytojas Jurgis Jankus laimėjo 1981 m. JAV LB 3,000 dol. premiją, kuri buvo įteikta Detroit, minint LB 30 metų veiklos sukaktį.

Premijuotoji knyga "Paparčio žiedas" yra išspauduota, o atvežtieji paskutiniai 15 egz. buvo grobstyte išgrobstyti.

Šioje vakaronėje pasigedome platesnio rašytojo aptarimo ir gilesnės J. Jankaus kūrybos analizės, nors vakaras buvo skirtas tik Paparčio žiedui. Rašytojo a s m eniškas dalyvavimas, suteikė vakarui išskirtinę reikšmę.

Vakaronė nepasižymėjo dideliu dalyvių antplūdžiu, o susirinko tik įprasta šimtinė.

Po programos, dalyviai buvo pavaišinti vynu, kava ir skanėstais.

SIMPOZIUMAS

LB Gage Parko apylinkės valdyba rugsėjo 11 d. Jaunimo Centro kavinėje su-ruošė simpoziumą apie II-jo Pasaulinio karo nusikaltimus ir keliamas bylas. Simpoziumą atidarė apyl. pirm. Danguolė Valentinaitė, o vadovavo dr. Tomas Remeikis. Teisinį įvadą padarė adv. Povilas Žumbakis, aptardamas procedūrą, JAV konstituciją, teisingumo departamento spec. bylų skyrių ir t.t. Pažvelgė į keliamas bylas iš teisinio ir politinio taško. Iš New Yorko atvykusios prelegentės Rasa Razgaitienė ir Daiva Kezienė konkrečiais faktais pavaizdavo valdžios neatsakingumą šios rūšies bylas svarstant. Aiškino reikalą sustabdyti Sovietų Sąjun-

(Nukelta į 12 psl.)

Pianistas A. Smetona ir sol. L. Šukytė.

P. Malėtos nuotr.

CHICAGO

(Atkelta iš 11 psl.)

gos falsifikuotų dokumentų naudojimą JAV teismuose. Kol nepripažįstama Lietuvos okupacija, neturėtų būti pripažįstami sovietiniai dokumentai ir JAV valdžia negali kolaboruoti su sovietinėmis įstaigomis. Žmogus pakliuvęs į sovietines pinkles, dažnai apkaltinamas nepadarytais nusikaltimais, o įrodymui naudojami KGB padirbti dokumentai. Tokių bylų vedimas kainuoja šimtus tūkstančių dol. ir pavieniai žmogus yra nepajėgus apsiginti. Yra įsteigta organizacija "Americans for Due Process", kuri rūpinasi nekaltų žmonių gynimu. Reikia visuomenės dosnios ir visuotinos paramos. Latviai jau turi įsteigę tam tikslui fondą, reikia ir lietuviams neatsilikti. Pinigai čia vaidina labai svarbų vaidmenį.

Diskusijų metu išryškėjo, kad mūsų kai kurie veiksniai jau daro atitinkamus žygius, tik per mažai informuoja visuomenę. Rusų tikslas — diskriminuoti mus amerikiečių akyse ir pakirsti tarpusavį pasitikėjimą.

PAGERBIMAS

Daugelio knygų autoriaus, aktyvaus žurnalisto ir daugelio premijų mecenato kun. dr. Juozo Prunskio 75

metų amžiaus minėjimas įvyks spalio 10 d. Jaunimo Centre, Chicagoje:

2 val. p. p. tėvų jėzuitų koplyčioje šv. mišios,

3 val. p. p. didžiojoje salėje akademija ir meninė dalis. Dalyvauja solistai: D. Stankaitytė ir A. Brazis. Po programos pasisvečiavimas kavinėje.

Visa lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti mišiose ir akademijoje.

Pagerbimą rengia spec. komitetas, vadovaujamas K. Milkovaičio.

★

Korp! Neo-Lithuania metinė šventė ir 60 metų veiklos minėjimas įvyks lapkričio 13 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

Visi prašomi tą dieną rezervuoti Korp! šventei.

DRAUGUI PAREMTI
POKYLIS

Draugo metinis banketas įvyko rugsėjo 25 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Šiltu žodžiu gausius svečius pasveikino ir programą pravedė komiteto pirm. Marija Rėmienė. Maldą sukalbėjo kun. J. Vaškas, paprašęs palaimos redaktoriams, žurnalistams, leidėjams ir skaitytojams.

Pasisotinus gera vakariene, iš klausėme neįprastų instrumentų-birbynių muzikinę pykę, atliktą birbinin-

ko Rimgaudo Kasiulio ir jo bendrų — Povilo Jautoko ir Markaus Šaulio. Lyg piemenys, ganydami bandą, traliavo ir dainavo įvairias liaudies dainų melodijas ar žodžius. Ansamblukas yra įdomus, bet dar gerokai reikia padirbėti, kad išeitų sklandžios sutartinės.

Tėvų marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, savo žodyje išryškino spaudos svarbą lietuviybės išlaikymui bei organizacinės veiklos pagyvinimui ir padėjo komitetui.

Įvykdytas dovanų paskirstymas ir pasiūlyta, grojant neolituanų orkestrui, kuriam vadovauja Algis Modestas.

Bankete dalyvavo daug visuomenės veikėjų ir iš toliau atvykusių svečių. Prisirinko pilna Jaunimo Centro didžioji salė.

TAUTODAILĖS PARODA
CHICAGOS MIESTO
CENTRE

Rugsėjo 7-26 dienomis Chicagos galerijoje (Galerija) buvo surengta Tautodailės paroda. Parodą suorganizavo Tautodailės Instituto Chicagos skyrius.

Parodoje savo darbais dalyvavo Instituto pirm. Aldona Veselkienė. Jos buvo išstatyti audiniai bei tautiniai kostiumai ir juostos.

Keramiką atstovavo dailininkai: Marija Gaižutienė, Julija Smilga, Adomas Vaitkevičius; Kalėdinis

Tautodailės parodoje: Viktorija Matranga-Kašubaitė — parodos organizatorė, Aldona Veselkienė — Chicagos tautodailės instituto pirmininkė ir Ingrida Bublienė — LB Kultūros tarybos pirmininkė.

šiaudinukus: Marija Kriaučiūnas, seselė M. Perpetua, Paulina Vaitaitis; Margučius: Rūta Daukus, Marija Gotceitas, Marija Kriaučiūnas, Dana Petkūnas, Paulina Vaitaitis; Mezginius lietuviškais motyvais: Stasė Tallat-Kelpšienė; Juostas: Kazys Bertašius.

Kitus įvairius darbus išstatė: Ada Dragūnaitis, Violeta Atkinson, Daiva Gogola, Daina Kojelis, Lydia Liepinaitis, Helen Norkus, Vida Rimas, Ilona Rūbas, Audronė Tamulis, Galia Varanka, Aldona Underis, Jurgis Daugvila, Antanas Paskeičimas. Taip pat įvairūs rinkiniai iš Anastazijos ir Antano Tamošaičių.

Paroda buvo labai meniška, išdėstyta ir puikiai reprezentavo mūsų tautodailę. Į atidarymą buvo atvykę labai daug sveikintųjų, kurie čia turėjo galimybę pažinti audimo eigą, kurią demonstravo Aldona Veselkienė.

Parodos organizatorė buvo Viktorija Matranga-Kašubaitė lietuvių Amerikos dailiųjų menų draugijos pirmininkė.

Šio pobūdžio parodą reikėtų surengti ir kitose lietuvių kolonijose.

"HARMONIJA"
CHICAGOJE

Clevelande koncertavęs New Yorko mišrus kvartetas "Harmonija" susilaukė pasisekimo ir teigiamo įvertinimo. Dabar "Harmonija" labai laukiama Chicagoje. "Margučio" rengiamas koncertas bus spalio 17 d. 3 v. p. p. Jaunimo Centre.

New Yorko "Harmonija" yra naujas vokalinis viene-

tas, įsisteigęs 1980 m. Kvartete dainuoja sopranas Rasa Bobelytė-Brittain, altas Birutė Ralytė-Malinauskienė, tenoras Viktoras Ralys, bosas Petras J. Tutinas ir akompaniatorius Matas Yatkauškas. Viktoras Ralys, kvarteto stegėjas ir vadovas taipgi vadovauja New Yorko vyrų chorui "Perkūnui" ir yra Apsireiškimo parapijos vargonininkas ir choro vadovas. Muziką studijavo Queens kolegijoje, New Yorke. Matas Yatkauškas, akompaniatorius, yra baigęs Manhattan Muzikos konservatoriją ir dabar vargonininkauja šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Elizabeth, N. J.

Kvarteto repertuaras išimtinai originalus ir įvairus. Chicagoje turėsime progos "Harmoniją" išgirsti ir spalio 17 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto mišiose šv. Mergelės Marijos gimimo parapijos bažnyčioje.

Ta pačia proga, tai yra spalio 17 d. Jaunimo centre bus paskelbti "Margučio" feljetono konkurso laimėtojai ir bus įteiktos premijos. Bus skaitomi ir premijuoti feljetonai. Konkursas susilaukė negirdėto pasisekimo.

WANTED JOURNEYMAN
TOOL OR DIE MAKERS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance, qualified min. 8 yrs. exp. required, excellent pay and benefits. Must be willing to relocate. Send resume to Superior Metal Products, 999 W. Grand Ave., Lima, OH. 45801, ATT: Personnel Director or contact at 419-228-1145 between 9 AM and 3 PM, Tues. through Thurs. (34-38)

Professional couple with infant seeking an expd. full time and english speaking housekeeper—child care. Ref. req. Salary included.

Call 609-779-0854

(36-38)

OBEDIENCE

our greatest freedom

POVERTY

our priceless wealth

CHASTITY

our fullest love

FOR MORE INFORMATION ABOUT THE LIFE OF THE

Carmelite Sisters

for the Aged and Infirm

call:

MARIAN MANOR,
SOUTH BOSTON
268-3333

ST. PATRICK'S MANOR,
FRAMINGHAM
879-8000

or write: VOCATION DIRECTOR
ST. TERESA'S MOTHERHOUSE
BOX 218 R.D. 1
GERMANTOWN, NY 12526

NAME

ADDRESS

ZIP

TEL. NO.

AGE

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ATVYKSTA STASYS LOZORAITIS

Stasys Lozoraitis jr. spalio mėn. 10 d. DLOC valdybos kviečiamas atvyksta Detroitan ir po atlaikytų 10:30 val. šv. Antano parapijos bažnyčioje mišių, parapijos salėje padarys pranešimą Europos politiniais reikalais.

VINČA ŠARKĄ PRISIMINUS

A. A. Vincas Šarka

Rodos taip neseniai su Vincu Šarka važiuodavome į piknikus-gegužines ir susitikdavome visuose svarbesniuose lietuvių organizacijų susirinkimuose, o jau penkeri metai kaip Vincas Šarka 1977 m. spalio mėn. 3 d. mirė. Vincas Šarka buvo gimęs 1897 m. lapkričio 1 d. Barbariškiuose Veprių

valsč., Ukmergės apskr. Mokėsi Ukmergės gimnazijoje. Pirmojo pasaulinio karo pradžioje pasitraukė Rusijon ir ten 1918 metais Voroneže baigė Martyno Yčo gimnaziją. Tais pačiais metais, vasarą grįžo Lietuvon ir tarnavo Ukmergės ir Jurbarko miškų urėdijose, o nuo 1921 metų visą laiką dirbo teismuose ir kartu studijavo ir baigė teisės mokslus V. D. universitete. Vincas Šarka kaip teisininkas 1929-38 metais buvo Panevėžio apyvaros teismo teisėjas, o 1939-44 metais — Apeliacinių rūmų teisėjas ir kurį laiką net Vyriausiojo tribunolo teisėjas.

Vincas Šarka, kaip teisininkas ir teisėjas, Lietuvoje buvo pasiekęs aukštą laipsnį. Buvo sukūręs šeimą ir gražiai gyveno.

Vincas Šarka su šeima, kaip ir visi kiti lietuviai patrijotai, antrojo pasaulinio karo metu paliko mylimą ir brangią Lietuvą ir pasitraukė į Vokietiją. 1950 metais Vincas Šarka su šeima atvyko Amerikon ir pastoviai apsigyveno Detroito. Čia jis tuoju aktyviai įsijungė į lietuvišką visuomeninę veiklą. Buvo Detroito Lietuvių namų draugijos pirmininkas, priklausė Dariaus-Girėno klubui, Lietuvių Fondo

šimtininkas ir aukų rinkėjas, Balso narys ir aukų rinkėjas, Vilties draugijos šimtininkas, LŠST narys, LŠST Garbės Teismo narys, aktyvus A. L. Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus narys.

Vincas Šarka buvo švelnaus būdo, taktiškas, neužgaulus, malonus ir visuomet su patrauklia šypsena. Jo tariami žodžiai būdavo visuomet gerai apsvarstyti ir apgalvoti. Detroitiškiai dar ir dabar dažnai jo pasigenda. Mišios už jo sielą atlaikytos šv. Antano parapijos bažnyčioje, Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje ir šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Windsore, Kanadoje.

HAMILTONO "AUKURAS" ATVYKSTA

LB Detroito apylinkės valdybos kviečiamas atvyksta Hamiltono "Aukuras" ir čia lapkričio 14 d. suvaidins Birutės Pūkelevičiūtės veiklą "Antroji Salomėja piniavose". "Aukūrai" vadovauja aktorė Elena Kuda-bienė.

VASAROS SEZONO UŽBAIGIMO PIKNIKAS

Rugsėjo 26 d. įvyko vasaros sezono užbaigimo piknikas Pilėnuose. Iš ryto buvo apsiniaukę, tad 12 val. Pilėnuose stovėjo tik keletas automobilių ir vaikstinėjo švyturio kuopos valdybos nariai nusiminę. Bet vėliau pamažu automobilių skaičius didėjo ir žmonių privažiavo ne tik iš vietinių apylinkių, bet buvo atvykusių net iš Floridos ir Kalifornijos.

Virtuvėje, vadovaujant Angelei Bukšnienei, talkininkavo: Stefanija Paulikienė, Elma Jočienė, Salomėja Grigaitienė, Vladė Šiurkienė ir Onutė Selenienė. Bare dirbo Mykolas Abarius ir Vincas Rinkevičius. Išdalinta apie 20 dovanų. Dovanų dalinimą pravedė parengimų vadovas Petras Bukšnis, talkininkaujant Vl. Šiurkienei ir O. Selenienei. Švyturio kuopos pirmininkas Br. Valiukėnas perskaitė aukojusių šią vasarą Pilėnams sąrašą kuris buvo ilgas ir aukotojų suma 3,196.00. Padėkojęs už aukas ir atsilankusiems pareiškė: — Nors šiandieną yra uždarymo piknikas, tačiau nereikia galvoti, kad juo ir Pilėnai bus uždaryti, savaitgaliais čia atvažiuosime ir vartai bus atidaryti, o kas norės, galės atvažiuoti ir čia praleisti dieną.

VERBUOJAMI AKCININKAI

Lietuviškų Melodijų Radijo valandėlės finansų reikalų tvarkytojas Antanas Zaparackas išsiuntinėjo laiškus kviesdamas lietu-

TARP TOSTU IR DAINU

RIMO KASPUČIO ROMANTIKA

vius įsijungti į naujai suorganizuotą Foreign Radio Programs, Inc. pirkti jos akcijas arba remti aukomis. Akcijos galima pirkti ne mažiau kaip už 1,000 dol. Už akcijas mokės 12% ir dar jos 3% kas metai didės. Akcijos terminas 5-7 metai. Akcijų reikalų žinias duoda ir aukas priima Antanas Zaparackas, 4120 Yorda Linda Dr., Royal Oak, Mich. 48072, telef.: LI 9-1982.

LIETUVIŠKOS ESTRADINĖS MUZIKOS PLOKŠTELĖ

Rimas Kasputis ir jo orkestras "Romantika", išleido savo pirmąją plokštelę — "Tarp tostų ir dainų". Rimas ir Romantika jau eilę metų groja Detroito lietuvių šokiams, vestuvėse ir įvairiuose parengimuose. Taip pat, Rimo orkestras dažnai pasirodo amerikiečių tarpe.

"Tarp tostų ir dainų" yra lietuviškos estradinės muzikos plokštelė. Iš dešimties dainų, aštuonios dainos įdainuotos Rimo, o dvi, jo para-

šytos ir atliekamos Rimo trompetės grojimu.

"Tarp tostų ir dainų" buvo įrekoruota Detroito, naudojant "16 track" įrekoravimo sistemą.

Rimo plokštelę galima įsigyti lietuviškuose knygynuose, arba tiesiog užsisakant šiuo adresu: Rimas Kasputis, 12243 Columbia, Redford, Mich. 48239. Tel. (313) 937-3741.

Plokštelės kaina: \$9.00 Amerikoje, \$10.00 Kanadoje. Užsisakant paštu, prašoma priskaityti \$1.00 persiuntimui, kuris truks tarp 4-6 savaičių.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

7-3 and 3-11 shifts. To work and live in a small congenial hospital, and a 25 bed hospital. Good starting salary. Differential for evening & night duties. Liberal personnel policies & fringe benefits.

Apply call or write to D.O.N. or Administration NORTH RUNNELS HOSPITAL, BOX 185 WINTERS, TEXAS 79567 915-954-4553 (37-43)

OWNER-OPERATORS

Contract carrier in Grand Rapids needs owner operators to pull 45' dry vans from Michigan to New Jersey, Georgia, Texas, Colorado, Iowa, also Reefers needed to West Coast. High percentage pay off, weekly settlements. Call Equity Transportation Inc., Ada, Mich. 49301. (616) 897-8467. (37-46)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49505	1541 Plainfield Ave. NE	616-361-5960
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	398 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

Liepos 25 d. Clevelando jūrų skautai išskylavo prie Pymatuning ežero. Nuotrauka vaizduoja plaukiojant burlaiviu "Venta". Iš kairės: Saulius Beržinskas, Tadas Lišauskas, Tomas Beržinskas, Andrius Petkus ir j. b. Kęstutis Petraitis.

CLEVELANDO JŪRŲ SKAUTŲ VEIKLA

Šią vasarą Clevelando jūrų skautų Klaipėdos Vietininkija suruošė dvi iškylas jūrų jaunams — bebrams ir kandidatams.

Pirmoji iškyla įvyko liepos mėn. 25 d. prie Pymatuning ežero. Vadovavo vietininkas j. b. v. v. Marius Juodišius ir Laivo vadas j. b. v. Kęstutis Petraitis. Oras tą dieną buvo šiltas. Smagiai paburiuota. Visi iškylas dalyviai turėjo progos pabūti prie vairo. Vėliau išsimaudė ir susipažino su jūrų skautų vasaros veiklos programa.

Antroji iškyla įvyko rugsėjo mėn. 19 d. irgi prie Pymatuning ežero. Ši kartą vietininkui j. b. v. v. M. Juodišui talkino vietininkijos adjutantas vir. Paulius Petkus. Tos dienos rytas buvo šaltas, bet po pietų atšilo, tai visi nuėjo pasimaudyti. Gaila, kad buriuojant vėjas susilpnėjo, bet už tai buvo proga pasimokyti irklavimo. Sugrįžus į krantą ir pavalgius ėjo apžiūrėti ežero užtvanką, vandens kanalus ir kitus įrengimus. Iš iškylas grįžo namo visi patenkinti. VI. P.

**JONAS MULIOLIS
STUDIJUOJA
ASTRO-FIZIKĄ**

Jonas Aleksandras Muliolis šiais metais baigė šv. Juozapo aukštesniąją mokyklą. Gimnazijoje jis dalyvavo Fechtavimo klube,

kurio vicepirmininko pareigas ėjo trejus metus. Kompiuterių klubo prezidentu buvo dvejus metus. Dalyvavo Fotografų klube.

Jonas dalyvauja Čiurlionio ansamblio liaudies instrumentų orkestre, kur groja ragelį. Skautauja jau 12 metų, o praeitais metais ėjo prityrusių skautų būrelio vado pareigas ir dainuoja skautų sekstete BUDEK! Jonas baigė šv. Kazimiero aukštesniąją lituanistinę mokyklą.

Už aukštus pažymius ir visuomeninį darbą gimnazijoje bei lietuvių tarpe, jis buvo priimtas į National Honor Society vienuoliktame skyriuje.

1980-tų metų rudenį, su gimnazijos vedėjo pritarmu, Jonas praleido tris savaites Maria Mitchell Observatorijoje, Nantucket saloje, Mass. Ten jis buvo EARTHWATCH astronominių tyrinėjimų ekspedicijos jauniausias narys.

Visi JAV gimnazijų mokiniai, kurie ruošiasi eiti į

universitetus, vienuoliktos skyriaus metų pradžioje ima PSAT egzaminus. Aukščiausiais pažymiais išlaikiusiems — apie 1/2% visų dalyvių — yra duodama National Merit Semifinalisto vardas. Jeigu taip pat gerai pasirodo sekančiais metais imdami SAT egzaminus,

minus ir gauna savo mokyklos vedėjo rekomendaciją, yra pakeliami į National Merit Finalistus. Apie 90% visų semifinalistų tampa finalistais. Tų mokinių vardai tada yra siunčiami universitetams, bendrovėms ir privačioms organizacijoms, kurios skiria stipendijas. Apie 30% visų finalistų gauna tokias stipendijas ir yra pavadinami Merit Scholars.

Jonas, sekdamas savo sesers, Elenos, pėdomis, taip pat tapo Merit Scholar. Stipendiją jam paskyrė Case Western Reserve Universitetas, kuriame jis dabar studijuoja. Jono pasirinkta mokslo šaka yra astro-fizika, kurioje planuoja gilintis iki doktorato laipsnio.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SPALIO 10 D. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose Aurelijos Balašaitienės novelių rinkinio "Susitikimas pamary" pristatymas visuomenei. Rengia Clevelando skautininkių draugovė.

• SPALIO 16 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas-balius.

• SPALIO 23 D. Clevelando šaulių šaudymo užbaigtuvės Lietuvių Namuose su menine programa. Globoja Žalgirio šaulių kuopa.

• SPALIO 24 D. Laisvės paminklo šventinimas ir simfoninis koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• LAPKRIČIO 13-14 D. L. S. S. Vidurio Rajono vadovų-ųjų sąskrydis Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 13 D. Jaunųjų talentų muzikos konkursas. Rengia LB Kultūros taryba Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• LAPKRIČIO 14 D. Šv. Jurgio parapijos rudens minifestivalis parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 20 D. Karuomenės šventės minėjimas ir balius Lietuvių namuose. Rengia L.K.V.S. Ramovė.

• GRUODŽIO 4 D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apyl. valdyba.

• GRUODŽIO 19 D. 4 val. — Religinis koncertas Dievo Motinos šventovėje pristatant Bilio Gaidžiūno poetinį kūrinį "Bernelių mišios" ir dalyvaujant sol. Aldonai Stempužienei. Rengia Dievo Motinos parapija.

• GRUODŽIO 19 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

1983 m.

• VASARIO 12 D., 6:30 v. — Lietuvos laisvės vigilija. Rengia Dievo Motinos parapija.

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerijoje rasite didelį pasirinkimą sekančių menininkų tapybos ir grafikos kūrinių:

• Ignas	• Leach	• Žumbakienė
• Kezys	• Palubinskienė	• Zulik
• Rimas	• Petrikonis	• Nackowitz
• Hicks		

Galerija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

Maloniai kviečiame visus dalyvauti ATSTATYTO LAISVĖS PAMINKLO ŠVENTINIMO ŠVENTĖJE

DIEVO MOTINOS PARAPIJOJE, 18022 NEFF ROAD, CLEVELAND, OHIO

1982 SPALIO 24 DIENĄ, SEKMADIENĮ

**9:30 v. r. Paminklo šventinimo iškilmės su vysk. JAMES P. LYKE.
10:00 v. r. Šv. Mišios.**

4 val. Simfoninis koncertas, dalyvaujant pianistui ANTANUI SMETONAI ir CLEVELANDO FILHARMONIJS ORKESTRUI su dirigentu WILLIAM SLOCUM.

Koncerto bilietai: \$8.00, \$6.00 ir \$4.00. Pensininkams ir jaunimui pusė kainos. Vietos numeruotos — bilietus prašome rezervuoti tel.: 531-4263 arba sekmadieniais Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Rengia DIEVO MOTINOS PARAPIJA

CLEVELANDE ir apylinkėse

"VILNIAUS PILIES LEGENDA" CLEVELANDE

JAV LB Clevelando apylinkės valdyba š. m. rugsėjo 29 d. Dievo Motinos parapijos svetainėje buvo sukvietus spaudos ir radijo bei visuomenės atstovus informaciniam susirinkimui, kurio metu apylinkės pirmininkas Jurgis Malskis pranešė, kad š. m. gruodžio 4 d. į Clevelandą atvyksta Dainavos ansamblis su naujuoju muzikiniu pastatymu "Vilniaus pilies legenda". Spektaklis įvyks Lietuvių Dienų proga, Euclid Senior High School auditorijoje 7 val. vak. Šio muzikinio veikalo libretas parašytas clevelandietės Aurelijos Balašaitienės, muzika Aloyzo Jurgučio.

Premjera Chicagoje įvyks spalio 30-31 d. d., į Clevelandą atvyks 70 ansamblio dainininkų, 8 solistai ir kitas pagalbinis personalas. Savo žodyje pirm. Jurgis Malskis ypač pabrėžė, kad Clevelando apylinkės valdyba, kviesdama "Dainavos" ansamblį, prisiima daug rūpesčių, bet norima šiuo kultūriniu užmoju pažadinti mūsų tautinę sąmonę ir lyg atsilyginti "Dainavos" ansamblio nariams už jų taip didelį pasiaukojimą statant šį veiklą.

Informaciniame susirinkime taip pat dalyvavo ir veikalo libreto autorė Aurelija Balašaitienė.

• Neringos skaučių tunto tėvų komitetas, iš įvykusio baliaus pelno paskyrė 30 dol. Dirvai paremti. Ačiū.

ROOMS FOR RENT

Neff Road area. 5 large rooms, down. Appliances, garage, large basement, beautiful condition. No children or pets. \$325.00 a month. Call: 831-1375 or 248-3747. (38-39)

SPALIO 10 D., 4 VAL. PO PIETŲ LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE ĮVYKS AURELIJOS BALAŠAITIENĖS KNYGOS

"SUSITIKIMAS PAMARY" PRISTATYMAS.

Knygą pristatytys Dr. Danguolė Tamulionytė. Apie rašytoją kalbės poetas Balys Auginas.

Visi clevelandiečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimas auka.

Rengia CLEVELANDO SKAUTININKIŲ DRAUGOVĖ

• Aurelijos Balašaitienės novelių rinkinio "Sutikimas pamary" sutiktuves rengia Clevelando skautininkų draugovė šį sekmadienį, spalio 10 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose. Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

• Clevelando Jūrų skautų Klaipėdos vietininkija, norėdama pagyvinti jūrų jaunių-bebrų veiklą, dabar organizuoja jūrų jaunių-bebrų laivą.

Priimami 7 metų ir vyresni berniukai. Suinteresuoti, tėvams pritarius, gali skambinti vietininkui j. b. v. v. Mariui Juodišiui telefonu 531-4997 dėl smulkesnių informacijų.

Sueigos prasidės spalio mėn. gale.

• Leonas Brazauskas, gyv. Clevelande, yra vienas iš pirmųjų atsiliepę į Dirvos prašymą paremti auką, įteikdamas 16 dol. Ačiū už auką.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 161-3500.

• PATRIA prekybos namuose. 794 E. 185 Street. Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS METINIS SUSIRINKIMAS IR BALIUS

ĮVYKS 1982 M. SPALIO 16 D. 6 VAL. VAK.

LIETUVIŲ NAMUOSE.

7:30 KOKTEILIAI.

8:00 VAKARIENĖ.

ŠOKIAI.

PROGRAMĄ ATLIKS DRAMOS AKTORĖ MARIJA SMILGAITĖ.

Bilietai \$15.00 asmeniui. Jaunimui \$10.00. Bilietus užsisakyti bei status rezervuoti pas dr. Dainių Degėšį telefonu 486-6889.

VISI CLEVELANDO LIETUVIAI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI!

M. Biržiškaitė-Žymantienė — Derliaus šventė.

žiais. Vakaro nuotaika buvo pakili ir linksma. Rengėjos džiaugiasi, kad skautės ne tik turėjo progos viešai pasirodyti, ką jos veikia savo sueigų metu, bet ir todėl, kad į jų renginį atsilankė toks gausingas rėmėjų būrys, kokį reta matyti Clevelando renginiuose.

A. Balašaitienė

PADEKA

Neringos Tuntas ir Tėvų Komitetas širdingai dėkoja visiems savo draugams ir bičiuliams prisidėjusiems prie išskirtinos sėkmės "Vasarą palydint" baliuje — auka, dalyvavimu ar talka.

Ypatinga padėka talkininkams — nepagailėjusiems nei savo laiko nei pastangų. Gi gautos aukos, šalia konkrečios paramos, neša ir moralinę paramą. Ačiū labai!

Tačiau tikrąją vakaro sėkmę lėmė svečių — taip šiltai įvertinusių pasirošimą ir sesių Neringiečių pastangas — nuotaika, jauki ir šeimyniška.

Esame giliai dėkingos visiems!

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 94. Tel. 943-0910.

ISLYDĖJOME VASARĄ...

Rugsėjo 25 dienos vakare Clevelando Lietuvių Namų viršutinė salė prigūžėjo pilnutėlę svečių, susirinkusių į tradicinį Neringos tunto skaučių rudens balių, kurio pagrindinė mintis šiais metais buvo prasmingai ir skoningai surišta su nostalgikiškai lietuviška nuotaika, palydint vasarą šienapiūtės pabaigoje. Net ir stalų centruose baltas žvakes supo aksominės švendrių galvutės, o scenos sieną puošė išpūdingi šienpiūvių siluetai, sudarydami foną pačių skaučių sukurtam ir paruoštam vaizdeliui.

Susirinkusius pasveikino ir geros nuotaikos palinkėjo skaučių tunto tuntininkė v. s. Stefa Gedgaudienė. Programą pradėjo ps. Vilija Nasvytytė, jautriai ir originaliai deklamuoama Vaičiūčio "Yra šalis". Tai nebuvo įprastinė deklamacija, kuria išreiškia aktorius savo interpretaciją apie pažįstamą, išgyventą laiką ir kraštą. Tai buvo subtilaus

ilgesio ir nuostabos tonas, kalbant apie tolimą, vargiai pažįstamą, bet mielą šalį.

Toliau sekė jaunų sesių sukurtas šienapiūtės pabaigtuvių vaizdelis su tinkamai parinktomis dainomis ir šokiais. Programos tekstus skaitė Julija Taorienė ir Audra Nasvytytė. Paulius Nasvytis akordeonu palydėjo šokius, o vyresnės sesės, susibūrusios publikos vidury, dainavo pakaitomis atskirus posmelius "Mane motulė barė". Į pabaigą Julija Taorienė pasidžiaugė, kad vasara taip gražiai palydėta. Auksinių varpų pabaigtuvių vainikas buvo įteiktas Neringos skaučių tunto tėvų komiteto pirmininkei Birutei Vedegienei, kurį priėmė V. Butkuvienė. Teko gėrėtis skaučių sugebėjimu parinkti puikius, autentiškus tautosakos tekstus ir juos taip vykusiai pritaikinti savo programai.

Vaišes paruošė darbštusis tėvų komitetas, o prie stalų patarnavo skautės. Visos skautės buvo pasidabinusios tautiniais drabu-

DIRVA

ŠIŲ DIENŲ EKONOMIJA IR INVESTAVIMAI

ALT S-gos Chicagos skyriaus narių susirinkimas įvyks spalio 15 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Paskaitą apie šių dienų ekonomiką ir investavimus skaitys ekonomistas Leonardas Dargis iš Wisconsin.

Skyriaus nariai ir lietuviškoji visuomenė kviečiama susirinkime dalyvauti ir išklausti įdomios paskaitos.

• **Amerikos Lietuvių Tarybos** 42-sis suvažiavimas įvyks spalio 30-31 d. d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje.

Registracija šeštadienį, 8:30 val. ryto. Pradžią 9 val. ryto. Vakare 8 val. vak. tose pačiose patalpose įvyks banketas. Bilieto kaina asmeniui 15 dol. Vietas iš anksto užsisakyti ALT raštinėje 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 778-6900.

• **Miami Lietuvių klubo** sezono atidarymas įvyks lapkričio 21 d. Bus meninė programa, geri pietūs ir šokių muzika. Kiekvieną sekmadienį po pietų nuo 5:30 iki 7:30 val. vak. gros geras 4 asmenų orkestras. Klubui pirmininkauja dr. Albinas Liaugminas.

Visi kviečiami dažniau lankytis klube ir čia puikiose patalpose maloniai praleisti laiką.

A. JUODVALKIO AUKA

Mano 70 metų amžiaus ir 50 metų visuomeninės veiklos minėjime, įvykusiame 1982 metų rugsėjo 12 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Lietuvių Fondas įteikė dovaną — 500 dol.

Dėkodamas Lietuvių Fondui už atžymėjimą, gautą premiją paskirstau taip:

Lituanistikos katedrai,
per PLB v-bą \$250.00
Savaitraščiui
Dirvai\$100.00
Dienraščiui
Draugui\$50.00
Radiui Margutis \$50.00
Jaunimo Centrai \$50.00

Ta proga nuoširdžiai dėkoju rengėjams, sveikintojams, visiems pobūvio dalyviams ir dovanų įteikėjams. Ačiū, ačiū visiems.

Dirva dėkoja A. Juodvalkiui už auką, kuria padidinamas jo įnašas Vilties draugijoje.

MINĖS V. KRĖVĖ

Simpoziumas, skirtas V. Krėvės 10-čiui paminėti, įvyks š. m. spalio 16 d., šeštadienį, 10:30 v. ryto, University of Pennsylvania, Faculty Club, Conference Hall, 36th ir Walnut St., Philadelphia, Pa.

Paskaitas skaitys: A. Gustaitis — "Vincas Krėvė šiapus ir anapus"; N. Martinaitis — "Vincas Krėvė Daina apie arą: garsų ir reikšmės ryšys"; R. Šilbajoris — "Dievulis Vincas Krėvės kaime"; Br. Vaške-

Praeitą sekmadienį Lietuvių Namuose įvyko Balfo vaju pradėdant popietę, į kurią atsilankė Balfo pirm. M. Rudienė. Meninę programą atliko Kristina ir Iona Kuprevičiūtės. Nuotraukoje pirmoje eilėje: Kuprevičiūtės, Orantaitė, Balfo pirm. Rudienė, Kunevičienė ir Jokūbaitienė. Stovi: Styra, Rudys, Kunevičius, Stepas ir Jokūbaitis.

J. Garlos nuotr.

lis — "Skirgailos struktūriniai ir dramatiniai būdingumai" ir K. Ostrauskas — "Vincas Krėvė ir kūrybos esmė".

12:30-1:30 bendri klausytojų ir pranešėjų priešpiečiai to paties universiteto patalpose.

Visuomenė kviečiama dalyvauti!

Rengia Lituanistikos Institutas ir LB Philadelphia apylinkė.

• **Penktojo Lietuvių Jaunimo Kongreso** stovykla įvyks 1983 m. liepos 4-10 d. Oberlin College, apie 50 mylių nuo Clevelando, Ohio. Rengėjai mano kad dalyvaus apie 600 lietuvių jaunimo iš 12 kraštų. Stovyklos techninės ruošos komisijai ir programos komisijai suteiko vadovauti Rusnė Kasputienė ir Birutė Bublienė.

V PLJK Studijų Dienos įvyks 1983 m. liepos 11-21 d. Trent University prie Toronto. Numatyta kad dalyvaus 120 atstovų iš 12 kraštų.

Akademines programos komisijos **Kongreso Vadovas** jau beveik paruoštas. Šis sąsiuvinys bus pagrindiniai naudojamas paruošti V PLJK atstovus Studijų Dienoms. Be to su Vadovu visas jaunimas galės nagrinėti V PLJK temas, ir tai galės atrasti naujų idėjų kaip praveisti savo krašto einamuosius projektus.

Kongresui artėjant, ruošos komitetas siunčia atstovus į kitus kraštus pradėti paruošti atvykstančius dalyvius. Laima Beržinytė keliauja į Australiją; Violeta Abariūtė į Angliją, Vokietiją ir Prancūziją; Arvydas Žygas į Braziliją ir Venezuelą; ir Zita Barsėnaitė į Vakarų Kanadą.

Marškiniai (T-shirts) su užrašu "Keliaujame į V Kongresą", jau platinami Australijoje ir Pietų Amerikoje, o netrukus pasirodys Kanadoje, JAV, ir Europoje.

• **Vincas Trumpa**, istorikas, Dirvos bendradarbis, gyvenęs Washington, D. C., persikėlė į Kaliforniją. Jo naujas adresas: 1128 20th St., Apt. 2, Santa Monica, Ca. 90403.

• **Antanas Ščiuka**, gyvenęs Rochestery, persikėlė į Lantana, Fla. Atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai auką 15 dol. Ačiū.

• **Dr. J. Trojanas**, Masspeth, N. Y., atnaujindamas prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

ATITAIŠYMAS

Praeitame Dirvos numery p. A. Mackuvienės straips-

nyje "Pabaltiečių bendravimo vakaras" (15 psl.) iškritus vienai eilutei pasikeitė sakinio prasmė. Turėjo būti:

"Washingtono ir pasaulyje jau oficialiai pripažintas "Pabaltiečių bylos išimtinumas." Nors Afganistano įvykiai buvo akstinas privedęs prie mūsų bylos įteisinimo, abejoju, kad Amerikos valstybininkai būtų susipratę imtis iniciatyvos, jeigu per kelis dešimtmečius pabaltiečių atstovai Washingtono nebūtų juos užvertę informacine medžiaga ir nenuilstamais priminimais, kad reikalas šaukiasi atitaisymo."

P A D Ė K A

A. + A.

DR. ANTANAS RIMTAUTAS PUSTELNIKAS

mirė 1982 m. rugpjūčio 14 d. Palaidotas Hawaiian Memorial Park kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už pareikštas užuojautas ir supratimą mūsų skausmo sunkiose liūdėsio valandose.

Nuliūdę

tėvai, žmona ir dukterys

Motinai ir uošvei

A. A.

VIKTORIJAI VENCIAUSKIENEI

mirus, dainos draugą STEPĄ BUTRIMĄ ir

jo žmoną nuoširdžiai užjaučia

Ramovėnų Vyrų Choras

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

